

Օսկար
Ուալդ

Սալոմե

 ԱՐՄԱՆ ՀԱՅԻ ԳՐԱԴԱՐԱՆ

ՕՍԿԱՐ ՈՒԱՅԼԴ

ՍԱԼՈՄԵ

Դրամա մի արարով

Ա Ն Զ Ե Ր

ՀԵՐՈՎԴԴ ԱՆՏԻՊԱ – տետրարք Հրեաստանի
ՅՈՔԱՆԱԱՆ – մարգարե
ԵՐԻՏԱՍԱՐԴ ՍԻՐԻԱՅԻ – թիկնապահների հրամանատար
ՏԻԳԵԼԻՆ – երիտասարդ հոռմայեցի
ԿԱՊԱԴՆՈՎԿԻԱՅԻ
ՆՈՒՐԻԱՅԻ
ԱՌԱՋԻՆ ԶԻՆՎՈՐ
ԵՐԿՐՈՐԴ ԶԻՆՎՈՐ
ՀԵՐՈՎԴԴԻԱԴԱՅԻ ՄԱՆԿԼԱՎԻԿԸ
ՀՐԵԱՆԵՐ, ՆԱԶՈՎՐԵՑԻՆԵՐ և այլն
ՍՏՐՈՒԿ
ՆԱԱՄԱՆ – դահլճ
ՀԵՐՈՎԴԴԻԱԴԱ – տետրարքի կինը
ՍԱԼՈՄԵ
ՍԱԼՈՄԵԻ ՍՏՐԿՈՒՀԻՆԵՐԸ

Բ Ե Մ՝

Հանդիսասրահին կից մի մեծ պատշգամբ Հերովդդի պալատում: Ձինվորները կանգնել են պատշգամբի վանդակապատին հենված: Աջ կողմը՝ մի մեծ սանդուղք: Ձախ կողմը, բեմի խորքում՝ մի ջրհոր, շրջապատված կանաչ, բրոնզյա պատով: Լուսնի լույս:

ԵՐԻՏԱՍԱՐԴ ՍԻՐԻԱՅԻ. Որքան չքնա՛ղ է այս երեկո արքայադուստր Սալոմեն:

ՀԵՐՈՎԴԴԻԱԴԱՅԻ ՄԱՆԿԼԱՎԻԿԸ. Նայեցիք լուսնին: Որքան տարօրինակ տեսք ունի լուսնյակը: Կարծես մի կին է, որ գերեզմանից է ելնում: Մեռած կնոջ է նման: Կարծես մեռել է որոնում նա:

ԵՐԻՏԱՍԱՐԴ ՍԻՐԻԱՅԻ. Շատ տարօրինակ տեսք ունի: Նա նման է մի փոքրիկ արքայադստեր, որ դեղին քող է ծածկում և որի ոտներն արծաթից են: Կարծես նա մի արքայադուստր է, որի ոտները սպիտակ աղավնյակների են նման: Կարծես նա պարում է:

ՀԵՐՈՎԴԴԻԱԴԱՅԻ ՄԱՆԿԼԱՎԻԿԸ. Նա նման է մեռած կնոջ: Շատ դանդաղ է շարժվում:

Աղձուկ Հանդիսաորահում

ԱՌԱՋԻՆ ՁԻՆՎՈՐ. Որքան աղմկալի՛ է: Ո՞վքեր են այդ դազանները, որ ոռնում են:

ԵՐԿՐՈՐԴ ՁԻՆՎՈՐ. Հրեաները: Նրանք միշտ այդպես են: Իրանց կրոնի մասին են վիճում նրանք:

ԱՌԱՋԻՆ ՁԻՆՎՈՐ. Ինչո՞ւ են վիճում իրանց կրոնի մասին:

ԵՐԿՐՈՐԴ ՁԻՆՎՈՐ. Ձգիտեմ: Նրանք միշտ այդպես են անում: Օրինակ, փարիսեցիները պնդում են, թե Հրեշտակներ կան, իսկ սադուկեցիներն ասում են, թե չկան:

ԱՌԱՋԻՆ ՁԻՆՎՈՐ. Ինձ թվում է, որ ծիծաղելի է այդպիսի բաների մասին վիճելը:

ԵՐԻՏԱՍԱՐԴ ՍԻՐԻԱՅԻ. Որքա՛ն չքնաղ է այս երեկո արքայադուստր Սալոմեն:

ՀԵՐՈՎԴԴԻԱԴԱՅԻ ՄԱՆԿԼԱՎԻԿԸ. Դուք անդադար նրան հը նայում: Դուք շատ եք նայում նրան: Պետք չէ մարդկանց այդպես նայել... Կարող է դժբախտություն պատահել:

ԵՐԻՏԱՍԱՐԴ ՍԻՐԻԱՅԻ. Այնքան չքնաղ է նա այս երեկո:

ԱՌԱՋԻՆ ՁԻՆՎՈՐ. Տեստարքը քնկոտ տեսք ունի:

ԵՐԿՐՈՐԴ ՁԻՆՎՈՐ. Այո՛, նա քնկոտ տեսք ունի:

ԱՌԱՋԻՆ ՁԻՆՎՈՐ. Նա մի բանի է նայում:

ԵՐԿՐՈՐԴ ՁԻՆՎՈՐ. Նա մեկին է նայում:

ԱՌԱՋԻՆ ՁԻՆՎՈՐ. Ո՞ւմ է նայում նա:

ԵՐԿՐՈՐԴ ՁԻՆՎՈՐ. Ձգիտեմ:

ԵՐԻՏԱՍԱՐԴ ՍԻՐԻԱՅԻ. Որքան դուռնա՛տ է արքայադուստրը: Ես երբեք նրան այդքան գունատ չեմ տեսել: Նա նման է սպիտակ վարդի ցուլքին, որ երեքվում է արծաթյա հայելու մեջ:

ՀԵՐՈՎԴԴԻԱԴԱՅԻ ՄԱՆԿԼԱՎԻԿԸ. Նրան չպետք է նայել: Դուք նրան շատ եք նայում:

ԱՌԱՋԻՆ ՁԻՆՎՈՐ. Հերովդեիսական լցրեց տետրարքի դավաթը:

ԿԱՊԱԴՆՈՎԿԻԱՅԻ. Դա Հերովդեիսա թագուհին է, նա, որի գլխին մարդարտաշար սև թագ կա, որի մազերին կապույտ փոշի է ցանած:

ԱՌԱՋԻՆ ՁԻՆՎՈՐ. Այո, դա Հերովդեիսական է: Տեստարքի կիսն է դա:

ԵՐԿՐՈՐԴ ՁԻՆՎՈՐ. Տեստարքը գինի շատ է սիրում: Նա երեք տեսակ գինի է պահում – մեկը, որ Սամոթրակ կղզուց է գալիս՝ ծիրանաձուռ է, որպես կեսարի վերարկուն:

ԿԱՊԱԴՆՈՎԿԻԱՅԻ. Ես կեսարին երբեք չեմ տեսել:

ԵՐԿՐՈՐԴ ԶԻՆՎՈՐ. Մյուսը, որ Կիպրոս կղզուց է գալիս, դեղին է, որպես ոսկին:

ԿԱՊԱԴՈՎԿԻԱՅԻ. Ես ոսկի շատ եմ սիրում:

ԵՐԿՐՈՐԴ ԶԻՆՎՈՐ. Երրորդը՝ Սիցիլիայի գեինին է: Այդ գեինին կարմիր է, որպես արյուն:

ՆՈՒՔԻԱՅԻ. Իմ երկրի աստվածներն արյուն շատ են սիրում: Տարին երկու անգամ մենք զոհ ենք բերում նրանց պատանիներ և կուսյեք՝ Հիսուն պատանի և Հարյուր կույս: Բայց երևի մենք նրանց երբեք չենք գոհացնում, որովհետև նրանք շատ են խտտասիրտ դեպի մեզ:

ԿԱՊԱԴՈՎԿԻԱՅԻ. Իմ երկրում այժմ աստվածներ չկան: Հռոմայեցիները նրանց աքսորել են: Ասում են, որ նրանք սարերում են ապաստան գտել, բայց ես դրան չեմ հավատում: Ես սարերում երեք գիշեր անցկացրի և ամեն տեղ որոնեցի նրանց, բայց չգտա: Վերջապես ես սկսեցի նրանց անուները տալ և բարձրաձայն կանչել, բայց նրանք չհայտնվեցին: Ինձ թվում է, որ նրանք մեռել են:

ԱՌԱՋԻՆ ԶԻՆՎՈՐ. Հրեաները պաշտում են մի աստված, որին չի կարելի տեսնել:

ԿԱՊԱԴՈՎԿԻԱՅԻ. Դա ինձ համար անհասկանալի է:

ԱՌԱՋԻՆ ԶԻՆՎՈՐ. Առհասարակ նրանք անտեսանելի բաների են հավատում:

ԿԱՊԱԴՈՎԿԻԱՅԻ. Դա շատ ծիծաղելի է թվում ինձ:

ՅՈՒՔԱՆԱԱՆԻ ԶԱՅՆԸ. Ինձնից հետո գալու է մի ուրիշը, որ ավելի զորավոր է, քան ես: Ես արժան չեմ անգամ նրա կոշիկների կապերն արձակելու: Երբ նա գա՝ անապատը պիտի ցնծա: Անապատը պիտի ծաղկի, որպես շուշան: Կույրերի աչքերը լույս պիտի տեսնեն և խուլերի ականջները պիտի բացվեն: Նորածին մանուկը վիրապների բնին պիտի դնի իր ձեռքը և առյուծներին, բաշերից բռնած՝ պիտի տանի:

ԵՐԿՐՈՐԴ ԶԻՆՎՈՐ. Ստիպեցեք, որ լռե դա: Դա միշտ անմիտ բաներ է ասում:

ԱՌԱՋԻՆ ԶԻՆՎՈՐ. Ոչ, նա սուրբ մարդ է: Եվ շատ անուշ մարդ է նա: Ես նրան ամեն օր կերակուր եմ տանում: Նա միշտ ինձ շնորհակալություն է հայտնում:

ԿԱՊԱԴՈՎԿԻԱՅԻ. Ո՞վ է նա:

ԱՌԱՋԻՆ ԶԻՆՎՈՐ. Նա մարգարե է:

ԿԱՊԱԴՈՎԿԻԱՅԻ. Անունն ի՞նչ է:

ԱՌԱՋԻՆ ԶԻՆՎՈՐ. Յոբանասան:

ԿԱՊԱԴՈՎԿԻԱՅԻ. Որտեղի՞ց է եկել:

ԱՌԱՋԻՆ ԶԻՆՎՈՐ. Անապատից, ուր նա մորեխներով ու վայրի մեղրով էր սնվում: Նա ուղտի ստե կը հագած և մեջքին կաշվե գոտի ուներ: Շատ վայրի էր նրա տեսքը: Խուռն ամբողջը հետևում էր նրան: Նա ուներ

և աշակերտներ:

ԿԱՊԱԴՆՈՎԿԻԱՅԻ. Ինչի՞ մասին է խոսում նա:

ԱՌԱՋԻՆ ԶԻՆՎՈՐ. Մենք չգիտենք: Երբեմն սարսափելի բաներ է ասում, բայց անկարելի է նրան հասկանալ:

ԿԱՊԱԴՆՈՎԿԻԱՅԻ. Կարելի՞ է տեսնել նրան:

ԱՌԱՋԻՆ ԶԻՆՎՈՐ. Ո՛չ, տեսարարք չի թուլլատրում:

ԵՐԻՏԱՍԱՐԴ ՍԻՐԻԱՅԻ. Արքայադուստրը հովհարով է ծածկել իր երեսը: Նրա մանրիկ, սպիտակ ձեռներն այնպես են շարժվում, կարծես դեպի աղավնատուն թռչող աղավնյակներ լինեն: Նրանք ճերմակ թիթեռների են նման: Իսկ և ի՞սկ ճերմակ թիթեռներ լինեն կարծես:

ՀԵՐՈՎՂԻԻԱԴԱՅԻ ՄԱՆԿԼԱՎԻԿ. Բայց ձեզ ի՞նչ: Ինչո՞ւ եք նայում նրան: Չպետք է նայել նրան: Դժբախտություն կարող է պատահել:

ԿԱՊԱԴՆՈՎԿԻԱՅԻ. (Չըհորը ցույց տալով). Ինչ տարօրինակ բանտ է:

ԵՐԿՐՈՐԴ ԶԻՆՎՈՐ. Դա մի հին ջրհոր է:

ԿԱՊԱԴՆՈՎԿԻԱՅԻ. Հին ջրհոր: Երևի անառողջ տեղ է:

ԵՐԿՐՈՐԴ ԶԻՆՎՈՐ. Ոչ: Օրինակ, տեսարարքի եղբայրը, նրա մեծ եղբայրը, Հերովդիադա թագուհու առաջին ամուսինը 12 տարի փակված էր այդտեղ և դրանից չմեռավ: Վերջը պետք եղավ նրան խեղդամահ անել:

ԿԱՊԱԴՆՈՎԿԻԱՅԻ. Խեղդամահ: Ո՞վ համարձակվեց այդ անելու:

ԵՐԿՐՈՐԴ ԶԻՆՎՈՐ. (ցույց տալով դահճին, որ մի հսկա նեղր է). Սա,

Նաամանը:

ԿԱՊԱԴՆՈՎԿԻԱՅԻ. Եվ չվախեցա՞վ:

ԵՐԿՐՈՐԴ ԶԻՆՎՈՐ. Ոչ: Տեսարարքն ուղարկել էր իր մատանին:

ԿԱՊԱԴՆՈՎԿԻԱՅԻ. Ո՞ր մատանին:

ԵՐԿՐՈՐԴ ԶԻՆՎՈՐ. Մահվան մատանին: Եվ դրա համար էլ սա չէր վախենում:

ԿԱՊԱԴՆՈՎԿԻԱՅԻ. Բայց և այնպես մի թագավոր խեղդե՛լ՝ սարսափելի՛ է: ԱՌԱՋԻՆ ԶԻՆՎՈՐ. Ինչո՞ւ: Թագավորներն էլ միայն մի վիզ ունեն,

ինչպես և մյուս մարդիկ:

ԿԱՊԱԴՆՈՎԿԻԱՅԻ. Ինձ սարսափելի է թվում այդ:

ԵՐԻՏԱՍԱՐԴ ՍԻՐԻԱՅԻ. Այքայադուստրը վեր է ելնում: Նա հեռանում է սեղանից: Սաստիկ թախծոտ է նրա դեմքը: Ա՛հ, նա այստեղ է գալիս: Այո՛, նա մեզ մոտ է գալիս: Որքան գունա՛տ է նա: Ես երբեք նրան այդքան գունատ չեմ տեսել:

ՀԵՐՈՎՂԻԻԱԴԱՅԻ ՄԱՆԿԼԱՎԻԿ. Մի նայեք նրան: Ես ձեզ խնդրում եմ, որ չնայեք նրան:

ԵՐԻՏԱՍԱՐԴ ՍԻՐԻԱՅԻ. Նա մոլորված աղավնու է նման: Նա նման է մի նարգիսի, որ տատանվում է հողմի առաջ: Նա արծաթյա ծաղկի է նման:

Մտնում է Սալոմեն

ՍԱԼՈՄԵ. Ես այնտեղ չեմ մնա: Ես չեմ կարող մնալ: Ինչո՞ւ է տետրարքն իր խլուրդի աչքերով, դողդոջուն արտևանունքների տակից նայում ինձ: Տարօրինակ է, որ իմ մոր ամուսինն ինձ այդպե՛ս է նայում: Ես չգիտեմ դրանով ի՞նչ է ուզում ասել: Ո՛չ, ես այդ գիտեմ:

ԵՐԻՏԱՍԱՐԴ ՍԻՐԻԱՅԻ. Դուք թողիք խնջույքն ու եկաք, արքայադուստր:

ՍԱԼՈՄԵ. Որքան թա՛րմ է այստեղ օդը: Վերջապես այստեղ կարելի է շունչ քաշել: Այնտեղ, ներսը Երուսաղեմի հրեաներն են գզգզում իրար իրանց ծիծաղելի ծեսերի համար և բարբարոսները, որ անդադար խմում են գինին ու հատակի սալերին թափում, և զմուռնացի հույները՝ ներկած աչքերով, նշխած ծնոտներով և օղակ—օղակ գանգրացրած մազերով: Եվ եգիպտացիները, որ լուռ են ու խորամանկ, իրանց աշմյա եղունգներով և շագանակագույն վերարկուներով: Եվ հռոմայեցիք իրանց կոպտությամբ, ծանր շարժվածքով ու հայհոյանքներով: Ա՛հ, ինչպե՛ս ասում եմ ես հռոմայեցիներին: Դրանք ռամիկներ են, որ իրանց իշխան են ձևացնում:

ԵՐԻՏԱՍԱՐԴ ՍԻՐԻԱՅԻ. Արդյոք չէի՞ք կամենա նստել, արքայադուստր:

ՀԵՐՈՎԴԻԱՂԱՅԻ ՄԱՆԿԼԱՎԻԿ. Նրա հետ ինչո՞ւ եք խոսում: Նրան ինչո՞ւ եք նայում: Օ, դժբախտություն կպատահի:

ՍԱԼՈՄԵ. Ինչ լա՛վ է նայել լուսնի՛ն: Նա արծաթյա դրամի է նման: Կարծես մի փոքրիկ արծաթյա ծաղիկ է: Նա սառն է և ողջախո՛հ՝ լուսինը: Ես հավատացած եմ, որ նա կույս է: Նա կույսի գեղեցկություն ունի: Այո՛, նա կույս է: Նա իրան երբեք չէ ապականել: Նա բնավ անձնատուր չէ եղել մարդկանց, ինչպես մյուս դիցուհիները:

ՅՈՒՔԱՆԱԱՆԻ ԶԱՅՆԸ. Եկել է նա, Տեղը: Եկել է Մարդո Որդին: Հուշկապարիկները թաքնվել են գետերում և ջրահարսները թողել գետերն ու պահվել են տերևների մեջ, անտառներում:

ՍԱԼՈՄԵ. Այդ ո՞վ էր աղաղակեց:

ԵՐԿՐՈՐԴ ԶԻՆՎՈՐ. Դա մարգարեն էր, արքայադուստր:

ՍԱԼՈՄԵ. Ա՛հ, մարգարե՛ն, նա՛, որից տետրարքն այնպես վախենո՞ւմ է:

ԵՐԿՐՈՐԴ ԶԻՆՎՈՐ. Մենք ոչինչ չգիտենք, արքայադուստր: Դա Յոքանաան մարգարեն է:

ԵՐԻՏԱՍԱՐԴ ՍԻՐԻԱՅԻ. Եթե կամենում եք, արքայադուստր, ես կհրամայեմ, որ ձեր գահավորակը բերեն: Այգում այնպես լա՛վ է որ:

ՍԱԼՈՄԵ. Նա սարսափելի բաներ է ասում — և այդ իմ մոր մասին է, այնպես չէ՞:

ԵՐԿՐՈՐԴ ԶԻՆՎՈՐ. Մենք նրա ասածները չենք հասկանում, արքայադուստր:

ՍԱԼՈՄԵ . Այո՛, նա մորս մասին հրեշափոր բաներ է ասում:

ՍՏՐՈՒԿ . Արքայադուստր, տեսրարքը խնդրում է, որ դուք Հանդիսասրահ դառնաք:

ՍԱԼՈՄԵ . Ես այնտեղ չեմ վերադառնա:

ԵՐԻՏԱՍԱՐԴ ՍԻՐԻԱՅԻ . Ներեցեք, արքայադուստր, բայց եթե դուք չվերադառնաք, կարող է դժբախտություն պատահել:

ՍԱԼՈՄԵ . Ծե՞ր է նա, այդ մարգարեն:

ԵՐԻՏԱՍԱՐԴ ՍԻՐԻԱՅԻ . Լավ է վերադառնաք, արքայադուստր: Թույլ տվեք ձեզ դեպի Հանդիսասրահ ուղեկցեմ:

ՍԱԼՈՄԵ . Ծերունի՞ է այդ մարգարեն:

ԱՌԱՋԻՆ ՋԻՆՎՈՐ . Ոչ, արքայադուստր, նա բոլորովին երիտասարդ է: ԵՐԿՐՈՐԴ ՋԻՆՎՈՐ . Ոչ ոք չգիտե: Ոմանք ասում են, թե դա Եղիան է:

ՍԱԼՈՄԵ . Ո՞վ է Եղիան:

ԵՐԿՐՈՐԴ ՋԻՆՎՈՐ . Այս երկրի շատ հին մարգարեններից մեկը, արքայադուստր:

ՍՏՐՈՒԿ . Արդյոք ի՞նչ պատասխան պիտի տամ ես տեսրարքին արքայադստեր կողմից:

ՅՈՒՔԱՆԱԱՆԻ ԶԱՅՆԸ . Մի ցնծա, Պաղեստին երկիր, որովհետև նրա խարազանը, որով խարազանում է քեզ՝ կոտորված է: Որովհետև օձի սերնդից պիտի ծագե Արքայօձիկը և դրանից ծնվողը թռչուններին պիտի կլանե:

ՍԱԼՈՄԵ . Ինչ տարօրինակ ձայն է: Ես շատ կուզեի դրա հետ խոսել:

ԱՌԱՋԻՆ ՋԻՆՎՈՐ . Վախենամ՝ դա անկարելի լինի, արքայադուստր: Տեսրարքը չի ուզում, որ դրա հետ խոսեն: Նա քահանայապետին անգամ արգելել է խոսել դրա հետ:

ՍԱԼՈՄԵ . Ես ուզում եմ խոսել դրա հետ:

ԱՌԱՋԻՆ ՋԻՆՎՈՐ . Դա անկարելի է, արքայադուստր:

ՍԱԼՈՄԵ . Ես այդ ուզո՞ւմ եմ:

ԵՐԻՏԱՍԱՐԴ ՍԻՐԻԱՅԻ . Արդարև, արքայադուստր, ավելի լավ կլինի Հանդիսասրահ վերադառնաք:

ՍԱԼՈՄԵ . Դուրս բերեք մարգարեին:

ԱՌԱՋԻՆ ՋԻՆՎՈՐ . Մենք չենք համարձակվում, արքայադուստր:

ՍԱԼՈՄԵ (մտտենալով ջրհորին և ներս նայելով) . Որքան մո՛ւթ է այնտեղ: Երևի սոսկալի է լինել մի այդպիսի մթին խորշում: Դա գերեզմանի է նման: (Ձինվորներին): Ձլսեցի՞ք ինձ: Դուրս Հանեցեք նրան: Ես ուզում եմ նրան տեսնել:

ԵՐԿՐՈՐԴ ՋԻՆՎՈՐ . Խնդրում եմ, արքայադուստր, մեզնից մի պահանջեք այդ:

ՍԱԼՈՄԵ . Դուք ինձ սպասել եք տալիս:

ԱՌԱՋԻՆ ՋԻՆՎՈՐ . Մեր կյանքը ձեզ է պատկանում, արքայադուստր,

սակայն մենք չեն կարող անել այն, ինչ դուք եք պահանջում մեզնից: Վերջապես դուք մե՛զ չպիտի դիմեք:

ՍԱԼՈՄԵ (երիտասարդ սիրիացուն նայելով). Ա՛հ...

ՀԵՐՈՎԴԻԱԴԱՅԻ ՄԱՆԿԼԱՎԻԿ. Օ՛, արդյոք ի՞նչ պիտի պատահի այժմ: Ես համոզված եմ, որ դժբախտություն կպատահի:

ՍԱԼՈՄԵ (երիտասարդ սիրիացուն մոտենալով). Դուք այդ կանեք ինձ համար, այնպես չէ՞, Նարրաբոթ: Կանեք դուք ինձ համար: Ես ձեզ հետ միշտ քաղցր էի վարվում: Դուք ինձ համար կանեք այդ, այնպես չէ՞: Ես միայն տեսնել եմ ուզում նրան, այդ տարօրինակ մարգարեին: Նրա մասին այնքան եմ խոսել, որ ... ես այնքան հաճախ եմ տեսել տետրարքին նրա մասին խոսելիս: Ինձ թվում է, որ տետրարքը վախենում է նրանից: Գուցե դուք էլ, Նարրաբոթ, գուցե դուք է՞լ եք վախենում:

ԵՐԻՏԱՍԱՐԴ ՍԻՐԻԱՅԻ. Ես չեմ վախենում, արքայադուստր, ես ոչ ոքից չեմ վախենում: Սակայն տետրարքը խստիվ արգելել է այդ գրի խուփը բանալու:

ՍԱԼՈՄԵ. Ինձ համար դուք կանեք այդ, Նարրաբոթ: Եվ վաղը, երբ ես պատգարակի վրա նստած անցնեմ կառքեր վաճառողների դարպասի միջով, գուցե ձեզ համար մի փոքրիկ ծաղիկ ցած նետեմ, մի փոքրի՛կ, կանաչ ծաղիկ:

ԵՐԻՏԱՍԱՐԴ ՍԻՐԻԱՅԻ. Ձեմ կարող, չեմ կարող, արքայադուստր:

ՍԱՄՈԼԵ (ժպտալով). Դուք ինձ համար կանեք այդ, Նարրաբոթ: Դուք շատ լավ գիտեք, որ կանեք այդ ինձ համար: Եվ վաղը, երբ ես պատգարակի վրա նստած անցնեմ կառք գնողների դարպասների միջով, ես կնայեմ ձեզ իմ մարմաչ քողի տակից, Նարրաբոթ: Գուցե ես ժպտամ ձեզ: Նայեցե՛ք ինձ, Նարրաբոթ, նայեցե՛ք ինձ: Ա՛հ, դուք շատ լավ գիտեք, որ պիտի անեք այն, ինչ ես խնդրում եմ ձեզնից: Դուք այդ լավ գիտեք, այնպես չէ՞, Նարրաբոթ: Ես լավ գիտեմ:

ԵՐԻՏԱՍԱՐԴ ՍԻՐԻԱՅԻ (նշան է անում երրորդ զինվորին). Դուրս բերեք մարգարեին... արքայադուստր Սալոմեն ուզում է տեսնել նրան:

ՍԱԼՈՄԵ. Ա՛հ ...

ՀԵՐՈՎԴԻԱԴԱՅԻ ՄԱՆԿԼԱՎԻԿ. Օ՛, որքան տարօրինակ տեսք ունի լուսինը: Կարծես մեռելի ձեռք է, որ իրան ծածկելու համար պատան է որոնում:

ԵՐԻՏԱՍԱՐԴ ՍԻՐԻԱՅԻ. Շատ տարօրինակ տեսք ունի նա: Կարծես մի փոքրիկ արքայադուստր լինի, որ սաղափի աչքեր ունի: Մարմաչ ամպերի միջից ժպտում է նա, որպես մի փոքրիկ արքայադուստր:

Մարգարեն ջրհորից դուրս է ելնում: Սալոմեն նայում է նրան ու ետ քաշվում

ՅՈՒԲԱՆԱԱՆ. Ո՛ւր է նա, որի պղծության բաժակը լցված է արդեն: Ո՛ւր

է նա, որ արծաթյա զգեստով մեռնելու է մի օր ժողովրդի առջև: Ասացեք նրան թող գա, լսե այն մարդու ձայնը, որ աղաղակում էր անապատում և արքայական պալատներում:

ՍԱԼՈՄԵ. Ո՛ր մասին է խոսում նա:

ԵՐԻՏԱՍԱՐԴ ՍԻՐԻԱՅԻ. Հայտնի չէ, արքայադո՛ւստր:

ՅՈՒՔԱՆԱԱՆ. Ո՛ր է նա, որ տեսնելով պատերի վրա մարդկային պատկերներ, քաղղեացիների ներկանկար պատկերները տեսնելով, իր ցանկասեր աչքերին հլու՝ Քաղղեա դեսպաններ ուղարկեց:

ՍԱԼՈՄԵ. Նա մորս մասին է խոսում:

ԵՐԻՏԱՍԱՐԴ ՍԻՐԻԱՅԻ. Ո՛չ, արքայադուստր:

ՍԱԼՈՄԵ. Այո՛, մորս մասին է:

ՅՈՒՔԱՆԱԱՆ. Ո՛ր է նա, որ անձնատուր եղավ ասորեցոց զորապետներին, որոնք իրանց մեջքին գոտի են կապում և գլուխներին խուլր են կրում: Ո՛ր է նա, որ անձնատուր է լինում եգիպտացի պատանիներին, որոնք կտավ են հագնում և ծիրանի ու ոսկի վահաններ ու արծաթյա սաղավարտներ են կրում և որոնք հաղթանդամ են: Ասացեք նրան, թող վեր ելնե իր պազնոտության մահճից, որպեսզի լսե այն մարդուն, որ Տիրոջ ճանապարհն է պատրաստում: Ասացեք թող զղջա: Եվ եթե նա չի զղջա և կմնա իր գարշազործության մեջ, ասացեք նրան թող գա, որովհետև Տերը վերցրել է արդեն իր խարազանը:

ՍԱԼՈՄԵ. Բայց նա սոսկալի՛ է, սոսկալի՛...

ԵՐԻՏԱՍԱՐԴ ՍԻՐԻԱՅԻ. Այստեղ մի մնա՛ք, արքայադուստր, խնդրում եմ ձեզ:

ՍԱԼՈՄԵ. Ամենից սարսափելին նրա աչքերն են: Կարծես Տիրոսյան գորգի վրա ջահերի կրակով բացված խորշեր լինեն: Կարծես սև քարանձավներ են, ուր վիշապներն են ննջում, եգիպտոսի սև քարանձավները, ուր վիշապներն են ապաստանում: Կարծես սև լճեր լինեն ցնորական լուսիներով մրրկված: Ինչպե՞ս եք կարծում նա նորից պիտի խոսի՞...

ԵՐԻՏԱՍԱՐԴ ՍԻՐԻԱՅԻ. Այստեղ մի մնա՛ք, արքայադուստր, ես ձեզ խնդրում եմ, մի՛ մնաք այստեղ:

ՍԱԼՈՄԵ. Որքան վտի՛տ է նա : Կարծես մի նրբագիծ փղոսկրյա պատկեր լինի: Կարծես արծաթյա մի պատկեր է: Ես հավատացած եմ, որ նա նույնքան ողջախոհ է, որքան և լուսինը: Կարծես արծաթյա մի ճառագայթ է նա: Նրա մարմինը շատ սառն է, ինչպես փղոսկր: Ես մոտիկից եմ ուզում նայել նրան:

ԵՐԻՏԱՍԱՐԴ ՍԻՐԻԱՅԻ. Ո՛չ, ո՛չ, արքայադուստր:

ՍԱԼՈՄԵ. Ես մոտիկի՛ց պիտի նայեմ նրան:

ԵՐԻՏԱՍԱՐԴ ՍԻՐԻԱՅԻ. Արքայադո՛ւստր, արքայադո՛ւստր:

ՅՈՒՔԱՆԱԱՆ. Ո՛վ է այդ կինը, որ նայում է ինձ: Ես չեմ ուզում, որ նա

ինձ նայե: Ինչո՞ւ է նայում ինձ իր ոսկեղեն աչքերով, ոսկեներկ թարթիչների տակից: Ես չգիտեմ, ո՞վ է նա: Ես այդ չեմ ուզում իմանալ: Ասացեք նրան թող հեռանա: Նրա հետ չէ, որ ես ուզում եմ խոսել:

ՍԱԼՈՄԵ. Ես Սալոմեն եմ, Հերովդիադայի դուստրը, արքայադուստրը Հրեաստանի:

ՅՈՒՔԱՆԱԱՆ. Հեռացի՛ր, դուստր Բաբելոնի: Մի մոտենա Տիրոջ ընտրյալին: Քո մայրն իր պղծության գինիով լցրեց երկիրը և նրա մեղքերի աղաղակն Աստծո ականջին հասավ:

ՍԱԼՈՄԵ. Նորից խոսիր, Յոքանաա՛ն, քո ձայն արբեցնում է ինձ:

ԵՐԻՏԱՍԱՐԴ ՍԻՐԻԱՅԻ. Արքայադո՛ւստր, արքայադո՛ւստր, արքայադո՛ւստր:

ՍԱԼՈՄԵ. Նորից խոսիր, խոսիր նորից, Յոքանաան, և ասա ի՞նչ պիտի անեմ ես:

ՅՈՒՔԱՆԱԱՆ. Ինձ մի՛ մերձենաք, դուստր Սողոմի, այլ սև քողով ծածկեցեք ձեր երեսը, մոխիր ցանեցեք ձեր գլխին և գնացեք անապատ՝ Մարդո Որդուն որոնելու:

ՍԱԼՈՄԵ. Ո՞վ է նա՝ Մարդո Որդին: Արդյոք նա ևս նույնքան գեղեցի՞կ է, որքան դո՛ւ, Յոքանաան:

ՅՈՒՔԱՆԱԱՆ. Հեռացի՛ր, հեռացի՛ր... Ես լսում եմ, ինչպես պալատում մահվան հրեշտակի թևերն են թափահարվում:

ԵՐԻՏԱՍԱՐԴ ՍԻՐԻԱՅԻ. Արքայադուստր, աղաչում եմ ձեզ, վերադարձե՛ք:

ՅՈՒՔԱՆԱԱՆ. Հրեշտակ Աստծո, ի՞նչ ես որոնում այստեղ, դաշույնը ձեռքիդ, ո՞ւմ ես որոնում այս ամբարիշտ պալատում: Դեռ չի հասել այն մարդու օրը, որն արծաթե հագուստով պիտի մեռնի:

ՍԱԼՈՄԵ. Յոքանաա՛ն:

ՅՈՒՔԱՆԱԱՆ. Ո՞վ է խոսում:

ՍԱԼՈՄԵ. Յոքանաա՛ն, ես սիրահարված եմ քո մարմնի վրա: Քո մարմինն սպիտակ է, որպես արտի շուշանը, որին հնձվորը դեռ չի դիպել: Քո մարմինն սպիտակ է, որպես սարերում պառկած ձյունը, որպես ձյունը, որ պառկած է Հրեաստանի սարերում և դեպի հովիտը չի իջնում: Վարդերն Արարիայի թագուհու այգում այնպես սպիտակ չեն, ինչպես քո մարմինը: Ո՛չ վարդերն Արարիայի թագուհու այգում, ո՛չ արշալույսի քայլերը, որ դողդողում են տերևների վրա, ո՛չ լուսնի լանջը, երբ նա հանգչում է ծովի լանջին: Չկա՛ աշխարհում ոչ մի բան, այնպես սպիտակ լինի, ինչպես քո մարմինը: Թույլ տուր դիպչեմ քո մարմնին:

ՅՈՒՔԱՆԱԱՆ. Հեռացի՛ր, դուստր Բաբելոնի: Կնոջ միջոցով է, որ չարն աշխարհ է մտել: Հետս մի՛ խոսեք: Ես չեմ ուզում քեզ լսել: Ես ոչ ոքի չեմ լսում, բացի Աստծուց:

ՍԱԼՈՄԵ. Քո մարմինը զգվելի՛ է: Նա բորոտի մարմնի է նման: Նա

նման է սպիտակեցրած պատի, որի վրա իժեր են սողում, որի վրա կարիճներն են բուռն դրել: Նա նման է սպիտակեցրած մի դագաղի, որ զազրելի բաներով է լցված: Սարսափելի՛ է, սարսափելի է քո մարմինը: Ես քո մազերի վրա եմ սիրահարված, Յոքանաան: Քո մազերը նման են խաղողի ողկույզներին, սև խաղողի ողկույզներին, որ կախվում են եղեմի վազերից եղեմականների երկրում: Քո մազերը՝ որպես Լիբանանու եղևին, որպես Լիբանանու Հսկա եղևին, որ ստվեր է տալիս առյուծներին և ավազակներին, որոնք ուզում են ցերեկով թաքնված մնալ: Այն երկար ու սև գիշերները, գիշերները, երբ լուսինը դուրս չի գալիս, երբ աստղերը երկչոտ են, այդպես սև չեն: Լաությունը, որ ննջում է անտառներում, այդպես սև չէ: Չկա՝ աշխարհում ոչինչ, որ այնպես սև լինի, ինչպես քո մազերը: Թույլ տուր դիպչեմ քո մազերին:

ՅՈՒՔԱՆԱԱՆ. Հեռացիր, Սողոմի դուստր: Մի՛ դիպչիր ինձ: Չպետք է պղծել Տիրոջ տաճարը:

ՍԱԼՈՄԵ. Գարշելի՛ են քո մազերը: Ցեխով ու փոշով են պատած նրանք: Կարծես փշյա պսակ է, որ դրել են քո ճակատին: Կարծես սև օձերի մի կծիկ է, որ գալարվում է քո վզի շուրջը: Ես չեմ սիրում քո մազերը: Քո բերանն է, որ սիրում եմ ես, Յոքանաան: Քո բերանը նման է շիկակարմիր գոտու փղոսկրյա աշտարակի վրա: Նա նման է նռան, որ կիսված է փղոսկրյա դանակով: Նռան ծաղիկները, որ բացվում են Տիրոսում և ավելի կարմիր, քան վարդերը, այդպես կարմիր չեն: Փողբերի կարմիր ճիչը, որ թագավորների գալուստն է ավետում, որ ահ ու սարսափ է ներշնչում թշնամիներին – այդքան կարմիր չէ: Քո բերանն ավելի կարմիր է, քան այն մարդկանց ոտքերը, որոնք խաղող են կոխում Հնձաններում: Քո բերանն ավելի կարմիր է, քան ոտներն այն աղավինիների, որոնք տաճարներում են ապրում և որոնց քրմերն են կերակրում: Քո բերանն ավելի կարմիր է, քան ոտներն այն մարդու, որ անտառից է վերադառնում, ուր առյուծ է սպանել և ոսկեփայլ վագրեր տեսել: Քո բերանը նման է մարջանի ճյուղի, որ ձկնորսները գտնում են ծովի խավարում և պահում են թագավորների Համար: Նա նման է կարմրատեղի, որ մտաբիացիները գտնում են Մոաբիայի Հանքերում և որը խլում են նրանցից թագավորները: Քո բերանը՝ որպես աղեղը պարսից թագավորի, որ կարմրատեղովն է ներկված և որի ծայրերը մարջան են: Չկա աշխարհում ոչինչ, որ այնպես կարմիր լինի, ինչպես քո բերանը: Թույլ տուր Համբուրեմ քո բերանը:

ՅՈՒՔԱՆԱԱՆ. Երբե՛ք, դուստր Բաբելոնի: Սողոմի դուստր՝ երբե՛ք:

ՍԱԼՈՄԵ. Ես կհամբուրեմ քո բերանը, Յոքանաան: Ես կհամբուրեմ քո բերանը:

ԵՐԻՏԱՍԱՐԴ ՍԻՐԻԱՅԻ. Արքայադո՛ւստր, արքայադո՛ւստր, դու, որ նման ես մրտի Հասմիկին, դու աղավնյակների աղավնյակ, այդ մարդուն մի՛ նայիր, մի՛ նայիր դրան: Այդպիսի բաներ մի ասիր նրան: Ես այդ չեմ կարող

տանել... Արքայադո՛ւստր, արքայադո՛ւստր, մի՛ ասիր այդպիսի բաներ:
ՍԱԼՈՄԵ. Ես կհամբուրեմ քո բերանը, Յոքանասա՛ն:
ԵՐԻՏԱՍԱՐԴ ՍԻՐԻԱՑԻ. Ա՛հ...

Սպանում է ինքն իրան և ընկնում Սալոմեի և Յոքանասանի մեջտեղը

ՀԵՐՈՎԴԴԻԱԴԻԱՑԻ ՄԱՆԿԼԱՎԻԿ. Երիտասարդ սիրիացին ինքնասպան եղավ: Երիտասարդ հրամանատարն սպանեց իրան: Ինքն իրան սպանեց նա, որ իմ ընկերն էր: Ես նրան նվիրել էի մի տփիկ՝ լի անուշահոտ ջրով և արծաթյա օղեր: Եվ ահա նա սպանված է: Ա՛հ, մի՞թե նա չէր գուշակում, որ դժբախտություն պիտի պատահի: Ես ինքս գուշակեցի և ահա եկավ դժբախտությունը: Ես լավ գիտեի, որ լուսինը մեռել է որոնում, բայց չգիտեի, որ սրան էր որոնում լուսնյակը: Ա՛հ, ինչո՞ւ ես լուսնից չթաքցրի նրան: Եթե թաքցնեի քարանձավում, լուսինը նրան չէր տեսնի:

ԱՌԱՋԻՆ ՋԻՆՎՈՐ. Արքայադուստր, ահա երիտասարդ հրամանատարն ինքն իրան սպանեց:

ՍԱԼՈՄԵ. Թույլ տուր համբուրեմ քո բերանը, Յոքանասան:

ՅՈՒՔԱՆԱԱՆ. Մի՞թե ահ չունեք դուք, դուստր Հերովդիադայի: Մի՞թե չասացի ես ձեզ, որ լսում եմ, ինչպես պալատում մահվան հրեշտակն իր թևերն է թափահարում: Եվ այդ հրեշտակը՝ մի՞թե նա չի եկել արդեն:

ՍԱԼՈՄԵ. Թույլ տուր համբուրեմ քո բերանը:

ՅՈՒՔԱՆԱԱՆ. Դուստր շնության, կա միայն մի մարդ, որ կարող է քեզ փրկել: Դա այն մարդն է, որի մասին ասացի քեզ: Գնացե՛ք, որոնեցեք նրան: Այժմ նա Գալիլիական ծովի վրա է և նավակում քարոզում է իր աշակերտներին: Ծունկ չոքեցեք ծովափին և նրա անունը տվեք ու խնդրեցեք: Եվ երբ ձեզ մոտ գա, որովհետև նա գնում է ամենքի մոտ, ով կանչում է, նրա ոտներն ընկեք և ձեր մեղքերին թողություն խնդրեցեք:

ՍԱԼՈՄԵ. Թույլ տուր համբուրեմ քո բերանը:

ՅՈՒՔԱՆԱԱՆ. Անե՛ձք քեզ, արյունախոնությամբ պղծված մոր դուստր, անե՛ձք քեզ:

ՍԱԼՈՄԵ. Ես կհամբուրեմ քո բերանը, Յոքանասա՛ն:

ՅՈՒՔԱՆԱԱՆ. Ես քեզ չեմ ուզում նայել: Ես չեմ նայի քեզ: Դու անիծված ես, Սալոմե, դու անիծվա՛ծ ես:

Իջնում է ջրհորը

ՍԱԼՈՄԵ. Ես կհամբուրե՛մ քո բերանը, Յոքանասան, ես կհամբուրեմ քո բերանը:

ԱՌԱՋԻՆ ՋԻՆՎՈՐ. Դիակը պետք է տանել մի ուրիշ տեղ: Տետրարքը դիակ տեսնել չի սիրում, բացի իր սպանած մարդկանց դիակներից:

կարգեցիք:

ՀԵՐՈՎԴԻ. Ես չեմ հրամայել, որ սպանեն նրան:

ԵՐԿՐՈՐԴ ԶԻՆՎՈՐ. Նա ինքնասպան եղավ, Տեր:

ՀԵՐՈՎԴԻ. Ինչո՞ւ: Ձէ՞ որ ես նրան հրամանատար կարգեցի:

ԵՐԿՐՈՐԴ ԶԻՆՎՈՐ. Մենք չգիտենք: Տեր: Սակայն նա ինքն սպանեց իրան:

ՀԵՐՈՎԴԻ. Այդ ինձ տարօրինակ է թվում: Ես կարծում էի, թե միայն Հռոմեացի փիլիսոփաներն են ինքնասպանություն գործում: Այնպես չէ՞, Տիգելին, Հռոմում փիլիսոփաներն իրանք իրանց սպանում են:

ՏԻԳԵԼԻՆ. Կան այդպիսիները, Տեր, որոնք իրանց սպանում են: Այդ՝ ստոյիկյաններն են: Նրանք շատ կոպիտ մարդիկ են: Վերջապես նրանք շատ ծիծաղելի մարդիկ են: Ինձ թվում է, որ շատ ծիծաղելի են նրանք:

ՀԵՐՈՎԴԻ. Ինձ էլ այդպես է թվում: Ինքն իրան սպանելը ծիծաղելի բան է:

ՏԻԳԵԼԻՆ. Հռոմում նրանց շատ են ծաղրում: Կայսրը նրանց մասին երգիծական պոեմ է գրել: Ամեն տեղ կրկնում են այն:

ՀԵՐՈՎԴԻ. Ա՛հ, նա երգիծական պոեմ է գրել նրանց մասին: Կեսարը զարմանալի՞ է: Նա ամեն ինչ կարող է անել: Տարօրինակ է, որ ինքնասպան է եղել երիտասարդ սիրիացին: Ես նրան ավստոսում եմ: Այո՞, ես շատ եմ ավստոսում: Որովհետև նա գեղեցիկ էր: Նույնիսկ շատ էր գեղեցիկ: Նա շատ նվաղուն աչքեր ուներ: Ես հիշում եմ, տեսել եմ նրան այդպիսի նվաղուն աչքերով Սալոմեին նայելիս: Ծիշտ, ինձ թվաց, որ նա Սալոմեին շատ է նայում:

ՀԵՐՈՎԴԻՒՄԱՆ. Կան և ուրիշները, որ Սալոմեին շատ են նայում:

ՀԵՐՈՎԴԻ. Նրա հայրը թագավոր էր, ես նրան արտաքսեցի իր թագավորությունից: Եվ նրա մորը, որ թագուհի էր, դուք ստրկուհի դարձրիք, Հերովդիադա: Այդպիսով նա այստեղ հյուրի պես էր: Եվ դրա համար ես նրան հրամանատար նշանակեցի: Ես ավստոսում եմ, որ նա մեռել է: Սակայն ինչո՞ւ եք դիակն այստեղ թողել: Պետք է տանել այստեղից: Ես չեմ ուզում տեսնել: Տարեք դիակը:

Դիակը տանում են

Այստեղ ցուրտ է: Այստեղ քամի է: Այնպես չէ՞, այստեղ քամի է:

ՀԵՐՈՎԴԻՒՄԱՆ. Բուրբուրվի ոչ: Այստեղ քամի չկա:

ՀԵՐՈՎԴԻ. Ոչ, այստեղ քամի է: Եվ ես զգում եմ օդում թևերի թափահարումի նման մի բան: Հսկայական թևերի թափահարումի նման մի բան: Դուք չե՞ք լսում:

ՀԵՐՈՎԴԻՒՄԱՆ. Ես ոչինչ չեմ լսում:

ՀԵՐՈՎԴԻ. Ես էլ այլևս չեմ լսում: Բայց լսում էի: Անշուշտ, դա քամի էր:

Անցա՛վ: Բայց ոչ, ես նորից եմ լսում: Դուք չե՞ք լսում: Դա իսկ և իսկ
թևերի թափահարումի է նման:

ՀԵՐՈՎԴԻԱԴԱ. Ես ձեզ ասում եմ, որ ոչինչ չկա: Դուք հիվանդ եք;
Վերադառնանաք:

ՀԵՐՈՎԴ. Ես հիվանդ չեմ: Ձեր դուստրն է հիվանդ: Նա շատ հիվանդոտ
տեսք ունի, ձեր դուստրը: Ես նրան երբեք չեմ տեսել այդքան գունատ:

ՀԵՐՈՎԴԻԱԴԱ. Ես ձեզ ասացի, որ նրան չնայեք:

ՀԵՐՈՎԴ. Գինի լցրեք:

Գինի են բերում

Սալոմե, եկե՛ք այստեղ, մի քիչ գինի խմեցեք հետս, ես ազնիվ գինի
ունեմ: Ինքը կեսարն է ուղարկել այդ գինին: Թրջեցեք նրանով ձեր մանրիկ
կարմիր շրթունքները, իսկ հետո ես կդատարկեմ բաժակը:

ՍԱԼՈՄԵ. Ես ծարավ չեմ, տետրարք:

ՀԵՐՈՎԴ. Դուք լսում եք, ինչպե՞ս է պատասխանում ինձ նա, ձեր
դո՛ւստրը:

ՀԵՐՈՎԴԻԱԴԱ. Ես կարծում եմ, որ նա շատ իրավացի է: Ինչո՞ւ դուք
չարուճակ նրան եք նայում:

ՀԵՐՈՎԴ. Միրգ բերեք:

Միրգ են բերում

Սալոմե՛, եկեք հետս միրգ կերեք: Ես շատ եմ սիրում տեսնել մրգի վրա
քո մանրիկ ատամների հետքերը: Մի փոքրիկ կտոր կծեցեք այս պտուղից,
և մնացյալը կուտեմ ես:

ՍԱԼՈՄԵ. ես քաղցած չեմ, տետրարք:

ՀԵՐՈՎԴ /Հերովդիադային/. Ահա թե ինչպես եք դաստիարակել դուք
նրան, ձեր դստերը:

ՀԵՐՈՎԴԻԱԴԱ. Իմ դուստրն ու ես արքայական ծագում ունենք:
Մինչդեռ դո՛ւ – քո պապը ուղտարած է եղել: Բացի այդ, նաև ավազակ է
եղել:

ՀԵՐՈՎԴ. Դու սո՛ւտ ես ասում:

ՀԵՐՈՎԴԻԱԴԱ. Դու շատ լավ գիտես, որ այդ ճշմարիտ է:

ՀԵՐՈՎԴ. Սալոմե՛, եկ նստիր կողքիս: Ես քե՛զ կտամ քո մոր դահլ:

ՍԱԼՈՄԵ. Ես հոգնած չեմ, տետրարք:

ՀԵՐՈՎԴԻԱԴԱ. Դուք լա՛վ եք տեսնում, թե ինչ կարծիք ունի նա ձեր
մասին:

ՀԵՐՈՎԴ. Բերե՛ք... Ի՞նչ էի ուզում ես: Չգիտեմ: Ա՛հ, մտաբերեցի:

ՅՈՒՔԱՆԱԱՆԻ ՁԱՅՆԸ. Հասել է ժամանակը: Այն, ինչ ես գուշակել էի,

կատարվեց, ասում է Աստված: Հասավ այն օրը, որի մասին խոսում էի ես: ՀԵՐՈՎՂԻԱԴԱ. Լուսցրե՛ք դրան: Ես նրա ճայնը չեմ ուզում լսել: Այդ մարդն անընդհատ հայհոյանք է թափում իմ վրա:

ՀԵՐՈՎՂԻ. Նա ձեր մասին ոչինչ չի ասում: Բացի դրանից, նա շատ մեծ մարդարե է:

ՀԵՐՈՎՂԻԱԴԱ. Մարդարեններին ես չեմ հավատում: Մի՞թե մարդ կարող է գուշակել, թե ի՞նչ պիտի պատահի: Այդ ոչ ոք չգիտե: Բացի դրանից, նա միշտ վիրավորում է ինձ: Բայց ինձ թվում է, որ դուք վախենում եք նրանից... Այո՛, ես լավ գիտեմ, որ դուք նրանից վախենում եք:

ՀԵՐՈՎՂԻ. Ես նրանից չեմ վախենում: Ես ոչ ոքից չեմ վախենում:

ՀԵՐՈՎՂԻԱԴԱ. Այո՛, դուք նրանից վախենում եք: Եթե չեք վախենում, ապա ինչո՞ւ նրան հրեաներին չտվիք, չէ՞ որ նրանք վեց ամիս է պահանջում են նրան:

ՀՐԵԱ. Իրոք, արքա, լավ կլիներ, եթե մե՛զ տայիք նրան:

ՀԵՐՈՎՂԻ. Բավ է այդ մասին: Ես արդեն ձեզ տվել եմ իմ պատասխանը: Ես նրան ձեզ չեմ ուզում տալ: Դա մի մարդ է, որ տեսել է Աստծուն:

ՀՐԵԱ. Այդ, այդ անկարելի է: Եղիա մարդարեից հետո ոչ ոք Աստծուն չի տեսել: Եղիա մարդարեն վերջինն է եղել, որ տեսել է Աստծուն: Մեր ժամանակները Աստված մարդկանց չի երևում: Նա թաքուն է պահում իրան: Եվ դրա համար է, որ երկիրը լի է անբախտություններով:

ՄԻԱՅԼ ՀՐԵԱ. Վերջապես հայտնի չէ՞ իրոք տեսե՞լ է Եղիան Աստծուն, թե ոչ: Ավելի ճիշտ, նա Աստծո ստվերն է միայն տեսել:

ԵՐՐՐՐԴ ՀՐԵԱ. Աստված իրան երբեք չի թաքցնում: Նա իրան ցույց է տալիս միշտ և ամեն բանում: Աստված նույնպես և չարի մեջ է, ինչպես բարու մեջ:

ՉՈՐՐՈՐԴ ՀՐԵԱ. Այդպես չպետք է ասել: Դա շատ վտանգավոր միտք է: Դա մի միտք է, որ Ալեքսանդրիական դպրոցներից է եկել, որտեղ Հունական փիլիսոփայություն են սովորեցնում: Իսկ հույները կռապաշտ են: Հույները մինչև իսկ թլպատված էլ չեն:

ՀԻՆԳԵՐՈՐԴ ՀՐԵԱ. Երբե՛ք չի կարելի իմանալ, թե ինչպես է վարվում Աստված: Խորհրդավոր է նրա ուղիները: Կարող է պատահել, որ այն, ինչ մենք չարիք ենք անվանում՝ բարիք է, իսկ այն, ինչ մենք բարիք ենք համարում՝ չարիք է: Ոչինչ չի կարելի իմանալ: Հարկավոր է լուր հնազանդվել ամեն բանի: Աստված շատ է զորավոր: Նա միաժամանակ հարվածում է և՛ թուլյերին, և՛ ուժեղներին: Նա ոչ ոքի առավելություն չի տալիս:

ԱՌԱՋԻՆ ՀՐԵԱ. Այդ ճիշտ է: Սարսափելի՛ է Աստված: Նա փշրում է և թուլյերին, և ուժեղներին, ինչպես ցորենն են փշրում սանդի մեջ: Բայց այդ մարդը Աստծուն երբեք չի տեսել: Եղիա մարդարեից հետո ոչ ոք չի տեսել

Աստծուն:

ՀԵՐՈՎԴԴԻԱԴԱ. Լոեցրե՛ք դրանց: Դրանք ինձ ձանձրացնում են:

ՀԵՐՈՎԴ. Բայց ես լսել եմ, որ Յոքանասան ինքն է Եղիա մարգարեն:

ՀՐԵԱ. Այդ անկարելի է: Եղիա մարգարեից հետո երեք հարյուր տարուց ավել է անցել:

ՀԵՐՈՎԴ. Կան այնպիսիները, որ ասում են, թե դա Եղիա մարգարեն է:

ՆԱԶՈՎՐԵՑԻ. Ես համոզված եմ, որ դա Եղիա մարգարեն է:

ՀՐԵԱ. Ո՛հ, ո՛հ, դա Եղիա մարգարեն չէ:

ՅՈՔԱՆԱՍԱՆԻ ԶԱՅՆԸ. Հասել է օրը, հասել է Տիրոջ օրը, և ես լսում եմ

նրա քայլերը լեռների վրա, նրա՛, ով աշխարհի Փրկիչը պիտի լինի:

ՀԵՐՈՎԴ. Դրանով ի՞նչ է ուզում ասել: Աշխարհի փրկի՞չ:

ՏԻԳԵԼԻՆ. Դա կեսարի տիրոջներից մեկն է:

ՀԵՐՈՎԴ. Բայց կեսարը Հրեաստան չի գալու: Ես երեկ Հռոմից նամակ ստացա: Ինձ բան չէին գրել այդ մասին: Վերջապես դուք, Տիգելին, ձմեռը Հռոմ եք եղել, ոչինչ չե՞ք լսել այդ մասին:

ՏԻԳԵԼԻՆ. Ծշմարիտ որ, արքա, ես այդ մասին բան չեմ լսել: Ես միայն տիրոջն էի բացատրում: Դա կեսարի տիրոջներից մեկն է:

ՀԵՐՈՎԴ. Կեսարը չի կարող գալ, նա ոտացավ ունի: Ասում են, որ նրա ոտները փղի ոտների մնան են: Բացի այդ, կան նաև պետական նկատումներ: Ով հեռանում է Հռոմից՝ կորցնում է Հռոմը: Նա չի գա: Վերջապես կեսարը տեր է: Եթե կամենա՛ կարող է և գալ: Սակայն ես չեմ կարծում, որ նա գա:

ԱՌԱՋԻՆ ՆԱԶՈՎՐԵՑԻ. Մարգարեի խոսքը կեսարի մասին չէր, արքա՛:

ՀԵՐՈՎԴ. Կեսարի մասին չէ՞ր:

ԱՌԱՋԻՆ ՆԱԶՈՎՐԵՑԻ. Ոչ, արքա:

ՀԵՐՈՎԴ. Հապա ո՞ւմ մասին էր խոսում նա:

ԱՌԱՋԻՆ ՆԱԶՈՎՐԵՑԻ. Մեսսիայի, որը եկել է:

ՀՐԵԱ. Մեսսիան չի եկել:

ԱՌԱՋԻՆ ՆԱԶՈՎՐԵՑԻ. Նա եկել է և ամեն տեղ հրաշքներ է գործում:

ՀԵՐՈՎԴԴԻԱԴԱ. Ո՛հ, ո՛հ, հրաշքներ: Ես հրաշքների չեմ հավատում: Ես այդ շատ եմ տեսել:

Մանկավիճիկ՝

Իմ հովհարը:

ԱՌԱՋԻՆ ՆԱԶՈՎՐԵՑԻ. Այդ մարդն իսկական հրաշքներ է գործում: Այդպես, մի հարսանիքում, որ տեղի ունեւր Գալիլիայի մի փոքրիկ քաղաքում, մի բավական նշանավոր քաղաքում, նա ջուրը գինի դարձրեց: Այդ պատմել են ինձ մարդիկ, որ այնտեղ ներկա են եղել: Նմանապես, նա բժշկել է երկու բորոտների, որ նստած են եղել Կափառնաուլմի դարպասի

առջև, բժշկել է միայն իր ձեռքը նրանց վրա դնելով:

ԵՐԿՐՈՐԴ ՆԱԶՈՎՐԵՑԻ. Ո՛չ, Կափառնաում նա երկու կույր է բժշկել:
ԱՌԱՋԻՆ ՆԱԶՈՎՐԵՑԻ. Ոչ, բորոտ են եղել այդ երկուսը: Բայց նա
կույրերի էլ է բժշկել: Նրան տեսել են մի սարի վրա, Հրեշտակների հետ
խոսելիս:

ՍԱԴՈՒԿԵՑԻ. Հրեշտակ չկա:

ՓԱՐԻՍԵՑԻ. Հրեշտակներ կան, բայց ես չեմ հավատում, որ այդ մարդը
խոսած լինի նրանց հետ:

ԱՌԱՋԻՆ ՆԱԶՈՎՐԵՑԻ. Անցորդների մի բազմություն տեսել է նրան
Հրեշտակների հետ խոսելիս:

ՍԱԴՈՒԿԵՑԻ. Ոչ Հրեշտակների:

ՀԵՐՈՎԴԴԻԱԴԱ. Ինձ նեղացնում են սրանք: Սրանք հիմար են:
Բոլորովին հիմար են սրանք:

Մանկավիհին՝

Դեհ, լավ, իմ հովհարը: (Մանկավիհը տալիս է հովհարը): Դուք
երազկոտ տեսք ունեք: Պետք չէ՛ երազել: Երազողները հիվանդներ են:
(Հովհարով խփում է մանկավիհին):

ԵՐԿՐՈՐԴ ՆԱԶՈՎՐԵՑԻ. Նմանապես Յայրոսի դստեր հրաշքը:

ԱՌԱՋԻՆ ՆԱԶՈՎՐԵՑԻ. Այո՛, այո՛, այդ կատարելապես հաստատ բան
է: Այդ անկարելի՛ է ժխտել:

ՀԵՐՈՎԴԴԻԱԴԱ. Այս մարդիկ խենթացել են: Լուսնին շատ են նայել
սրանք: Ասացեք թող լռեն:

ՀԵՐՈՎԴԻ. Ի՞նչ բան է այդ Յայրոսի դստեր հրաշքը:

ԱՌԱՋԻՆ ՆԱԶՈՎՐԵՑԻ. Յայրոսի դուստրը մեռել էր և նա հարություն
տվեց նրան:

ՀԵՐՈՎԴԻ. Նա մեռելներին հարությո՞ւն է տալիս:

ԱՌԱՋԻՆ ՆԱԶՈՎՐԵՑԻ. Այո՛, արքա, նա մեռելներին հարություն է
տալիս:

ՀԵՐՈՎԴԻ. Ես չեմ ուզում, որ նա այդ բանն անե: Ես այդ արգելում եմ
նրան: Ես չեմ թույլատրում մեռելներին հարություն տալու: Պետք է գտնել
այդ մարդուն և ասել, որ ես արգելում եմ մեռելներին հարություն տալը:
Այժմ ո՞ւր է նա, այդ մարդը:

ԵՐԿՐՈՐԴ ՆԱԶՈՎՐԵՑԻ. Ամեն տեղ, արքա, բայց շատ դժվար է գտնել
նրան:

ԱՌԱՋԻՆ ՆԱԶՈՎՐԵՑԻ. Ասում են, որ նա այժմ Սամարիա է:

ՀՐԵԱ. Ուրեմն նա մեսսիան չէ, եթե որ Սամարիա է: Սամարացիների
մոտ չէ, որ պիտի գա մեսսիան: Սամարացիները նզովված են: Նրանք երբեք
տաճարներում զոհ չեն բերում Աստծուն:

ԵՐԿՐՈՐԴ ԵՆԱԶՈՎՐԵՑԻ. Մի քանի օր է, որ նա հեռացել է Սամարիայից: Կարծեմ այժմ նա Երուսաղեմի շրջակայքում է:

ԱՌԱՋԻՆ ԵՆԱԶՈՎՐԵՑԻ. Ո՛չ, ո՛չ, նա այնտեղ չէ: Ես Երուսաղեմից նոր եմ եկել: Ահա երկու ամիս է նրա մասին բան չի լսվում:

ՀԵՐՈՎԴ. Դա միևնույն է: Այնուամենայնիվ պետք է գտնել նրան և իմ կողմից ասել, որ չեմ թույլատրում մեռելներին հարություն տալու: Զուրը գինը դարձնել, բժշկել բորոտներին, կուլյերին... Այդ ամենը նա կարող է անել, եթե կամենում է: Դրանց դեմ ասելիք չունեմ: Մինչև իսկ ինձ թվում է, որ բորոտներին բժշկելը բարի գործ է: Բայց ես չեմ թույլատրում մեռելներին հարություն տալու: Սարսափելի կլինեք, եթե մեռելները հարություն առնեին:

ՅՈՒՔԱՆԱԱՆԻ ԶԱՅՆԸ. Ահ, պագշոտ, պոռնի՛կ կին: Ա՛հ, Բաբելոնի դուստր՝ ոսկի աչքերով և ոսկեներկ թերթիչներով: Լսի՛ր, թե ի՞նչ է ասում Աստված, – արձակեցե՛ք նրա վրա մարդկային բազմությունը, թող ժողովուրդը քարեր առնե և քարկոծե նրան:

ՀԵՐՈՎԴԴԻԱԴԱ. Լռեցրե՛ք դրան:

ՅՈՒՔԱՆԱԱՆԻ ԶԱՅՆԸ. Որ զորապետները նրան պատառ–պատառ անեն իրանց սրերով, որ ջախջախեն իրանց վահաններով:

ՀԵՐՈՎԴԴԻԱԴԱ. Այդ լրբություն է:

ՅՈՒՔԱՆԱԱՆ. Այդպես պիտի ջնջեմ ես անօրինությունը երկրի վրա, որպեսզի բոլոր կանաչ սովորեն չհետևել դրա գարշ գործերին:

ՀԵՐՈՎԴԴԻԱԴԱ. Դուք լսո՛ւմ եք: Նա իմ դեմ է խոսում: Եվ դուք թույլ եք տալիս, որ վիրավորեն ձեր կնոջը:

ՀԵՐՈՎԴ. Բայց նա ձեր անունը չտվեց:

ՀԵՐՈՎԴԴԻԱԴԱ. Դա ի՞նչ նշանակություն ունի: Դուք լավ գիտեք, որ նա ի՛նձ է ուզում վիրավորել: Եվ ես ձեր ամուսինն եմ, այնպես չէ՞:

ՀԵՐՈՎԴ. Այո՛, սիրելի և պատվարժան Հերովդիադա, դուք իմ ամուսինն եք, իսկ առաջ իմ եղբոր ամուսինն եք եղել:

ՀԵՐՈՎԴԴԻԱԴԱ. Այն դո՛ւք էիք, որ խլեցիք ինձ նրա գրկից:

ՀԵՐՈՎԴ. Իրավ որ , ես ավելի ուժեղ էի, քան նա... Բայց չխոսեք այդ մասին: Ես դրա մասին չեմ ուզում խոսել: Դրա պատճառով էր, որ մարգարեն ասաց այն սարսափելի խոսքերը: Դրա պատճառով գուցե դժբախտություն պատահի: Զխոսեք դրա մասին: Ազնիվ Հերովդիադա, մենք մոռանում ենք մեր Հյուրերին: Ինձ համար զինի լցրու, սիրելիս: Գինի լցրեք արծաթյա մեծ գավաթներն ու ապակյա մեծ գավաթները: Ես կեսարի կենացն եմ ուզում խմել: Այստեղ հռոմայեցիներն կան, պետք է խմել կեսարի կենացը:

ԱՄԵՆ-ՔԸ ՄԻԱՍԻՆ. Կեսա՛ր, կեսա՛ր:

ՀԵՐՈՎԴ. Մի՞թե դուք չեք նկատում որքան գունատ է ձեր դուստրը:

ՀԵՐՈՎԴԴԻԱԴԱ. Զեզ ի՞նչ՝ գունատ է նա, թե ոչ:

ՀԵՐՈՎԷՐ. Ես երբեք նրան այդքան գուճատ չեմ տեսել:

ՀԵՐՈՎԷՐԻԱԴԱ. Չպետք է նայել նրան:

ՅՈՒՔԱՆԱԱՆԻ ԶԱՅՆԸ. Այն օրն արեգակը սև կլինի, որպես ստեփ վերարկու և լուսինը կլինի կարմիր, որպես արյուն և երկնքի աստղերը գետին կթափվեն, որպես թզենու կանաչ պտուղներն են թափվում թզենուց, և երկրային թագավորները կսոսկան:

ՀԵՐՈՎԷՐԻԱԴԱ. Ա՛հ, ա՛հ, ես շատ կուզենայի տեսնել այն օրը, երբ, ինչպես դա է ասում՝ լուսինը կդառնա կարմիր, որպես արյուն և երբ աստղերը գետին կթափվեն թզենու կանաչ պտուղների նման: Հարբած մարդու նման է խոսում այդ մարգարեն: Ինձ համար անտանելի է նրա ձայնի հնչյունը: Ես ատում եմ նրա ձայնը: Հրամայեցե՛ք, որ լռե:

ՀԵՐՈՎԷՐ. Ո՛չ: Ես չեմ հասկանում ինչ է ասում նա, բայց այդ կարող է մարգարեութուն լինել:

ՀԵՐՈՎԷՐԻԱԴԱ. Ես մարգարեութունների չեմ հավատում: Նա գինովցած մարդու նման է խոսում:

ՀԵՐՈՎԷՐ. Գուցե նա Աստծո գինով է գինովցել:

ՀԵՐՈՎԷՐԻԱԴԱ. Դա՛ ի՞նչ գինի է՞ Աստծո գինին: Որպիսի՞ խաղողից է: Ո՞ր հնձանում կարելի է գտնել այդ գինին:

ՀԵՐՈՎԷՐ (որ չի դադարում Սալոմեին նայելուց). Տիգելին, կեսարը Հետդ չխոսե՞ց, երբ դու վերջին անգամ Հուսմ էիր:

ՏԻԳԵԼԻՆ. Ինչի՞ մասին:

ՀԵՐՈՎԷՐ. Ինչի մասին: Ա՛հ, ես ձեզնից բա՞ն հարցրի, այնպես չէ՞: Մոռացա, թե ինչ էի ուզում իմանալ ձեզնից:

ՀԵՐՈՎԷՐԻԱԴԱ. Դուք դարձյալ իմ դեստերն եք նայում: Նրան չպետք է նայել: Ես արդեն ձեզ ասել եմ այդ :

ՀԵՐՈՎԷՐ. Դուք դրանից բացի ուրիշ բան չեք ասում:

ՀԵՐՈՎԷՐԻԱԴԱ. Ես այդ կրկնո՞ւմ եմ:

ՀԵՐՈՎԷՐ. Իսկ տաճարի վերականգնումը, որի մասին այնքա՛ն խոսվել է: Արդյոք մտադի՞ր են մի բան անելու: Ասում են, որ սրբարանի վարապույրն անհայտացել է, այնպե՞ չէ՞:

ՀԵՐՈՎԷՐԻԱԴԱ. Դու ինքդ ես վերցրել այն: Դու անիմաստ բաներ ես ասում: Ես չեմ ուզում այստեղ մնալ: Վերադառնա՛նք:

ՀԵՐՈՎԷՐ. Սալոմե՛, պարեցեք ինձ համար:

ՀԵՐՈՎԷՐԻԱԴԱ. Ես չեմ ուզում, որ նա պարե:

ՍԱԼՈՄԵ. Ես պարել չեմ ուզում, տետրա՛րք:

ՀԵՐՈՎԷՐ. Սալոմե՛, դո՛ւստր Հերովդիադայի, պարեցե՛ք ինձ համար:

ՀԵՐՈՎԷՐԻԱԴԱ. Հանգիստ թողեք նրան:

ՀԵՐՈՎԷՐ. Ես ձեզ հրամայում եմ, որ պարեք, Սալոմե:

ՍԱԼՈՄԵ. Ես չեմ պարի, տետրա՛րք:

ՀԵՐՈՎԷՐԻԱԴԱ. /Ծիծաղելով/. Տեսնո՞ւմ եք, ինչպես հնազանդ է նա:

ՀԵՐՈՎԴԻ. Ինձ ի՞նչ՝ կպարե նա, թե ոչ: Ինձ Համար միևնույն է: Ես երջանիկ եմ այս երեկո: Ես երբեք այսպես երջանիկ չեմ եղել:

ԱՌՌԱՋԻՆ ԶԻՆՎՈՐ. Մոայլ տեսք ունի նա, տեսորարքը: Նա մոայլ տեսք ունի, այնպես չէ՞:

ԵՐԿՐՈՐԴ ԶԻՆՎՈՐ. Նա մոայլ տեսք ունի:

ՀԵՐՈՎԴԻ. Եվ ինչո՞ւ պետի երջանիկ չլինեմ: Կեսարը, որ աշխարհի տերն է, որ ամեն ինչի տերն է՝ սիրում է ինձ: Եվ ահա նա ինձ թանկագին ընծաներ է ուղարկել: Նա խոստացել է Հոռոմ կանչել Կապադովկիայի թագավորին, որ իմ թշնամին է: Հոռոմում գուցե նրան խաչեն: Ինչ որ ուզենա կարող է անել նա, կեսարը: Նա տեր է: Ուրեմն տեսնում եք, որ ես ունեմ իրավունք երջանիկ լինելու: Չկա աշխարհում ոչինչ, որ կարողանար իմ ուրախությունը խանգարել:

ՅՈՒՔԱՆԱՆՆԻ ԶԱՅՆԸ. Նա բազմած պիտի լինի իր դահին: Միրանի և բոսորակ պիտի լինի նրա Հագին: Եվ նրա ձեռքին մի ոսկի անոթ, լի իր Հայհոյություններով: Եվ Տիրոջ հրեշտակը պիտի Հարվածե նրան: Որդերի կերակուր պիտի լինի նա:

ՀԵՐՈՎԴԻՒՄԱԴԱ. Հսո՞ւմ եք, ինչ է ասում նա ձեր մասին: Ասում է, որ դուք որդերի կերակուր պիտի լինեք:

ՀԵՐՈՎԴԻ. Նա իմ մասին չի խոսում: Նա իմ դեմ երբեք չի խոսում: Նա խոսում է կապադովկացի թագավորի մասին: Կապադովկացի թագավորի, որն իմ թշնամին է: Այդ նա՛ է, որ որդերի կերակուր պիտի դառնա: Իմ մասին չէ այդ: Նա, այդ մարգարեն, իմ դեմ ոչինչ չի ասում, բացի նրանից, որ ես անարդար վարվեցի՝ կնության առնելով իմ եղբոր կնոջը: Գուցե իրավացի է նա՛ չէ՞ որ դուք անպտուղ եք:

ՀԵՐՈՎԴԻՒՄԱԴԱ. Ե՞ս եմ անպտուղ, ե՞ս: Եվ այդ ասողը դո՞ւք եք, դո՞ւք, որ շարունակ իմ դատերն եք նայում, դուք, որ ուզում եք նրան պարել տալ ձեր Հաճույքի Համար: Միծաղելի են ձեր խոսքերը: Ես զավակ ունեցել եմ: Դուք եք, որ երբեք զավակ չեք ունեցել, նույնիսկ ձեր Հարճերից որևէ մեկից: Այդ դո՞ւք եք անպտուղ, ո՛չ թե ես:

ՀԵՐՈՎԴԻ. Լռեցե՛ք: Ես ձեզ ասում եմ, որ դուք անպտուղ եք: Դուք ինձ մի զավակ չտվիք և մարգարեն ասում է, որ մեր ամուսնությունը ճշմարիտ ամուսնությունն չէ: Նա ասում է, որ դա ազգապիղծ ամուսնությունն է, մի ամուսնություն, որ դժբախտություն պիտի բերե: Վախենամ թե նա իրավացի է: Ես Հավատացած եմ, որ նա իրավացի է: Սակայն այժմ այդ բաների վրա խոսելու ժամանակը չէ: Այժմ ես ուզում եմ երջանիկ լինել: Եվ իրո՞ք ես երջանիկ եմ: Ոչ մի բան պակաս չէ:

ՀԵՐՈՎԴԻՒՄԱԴԱ. Ես շատ գոհ եմ, որ դուք այս երեկո այդպես լավ եք տրամադրված: Դա արտասովոր բան է: Բայց ուշ է արդեն: Վերադառնանք: Մի մոռանաք, որ արևը ծագելուն պես մենք բոլորս որսի պիտի գնանք: Կեսարի դեսպաններին ամեն կերպ պետք է պատվել, այնպես չէ՞:

ԵՐԿՐՈՐԴ ԶԻՆՎՈՐ. Որքան մտա՛յլ տեսք ունի նա, տեստարբը:

ԱՌԱՋԻՆ ԶԻՆՎՈՐ. Այո՛, նա մտա՛յլ տեսք ունի:

ՀԵՐՈՎԴ. Սալոմե՛, Սալոմե՛, պարեցե՛ք ինձ համար: Ես ձեզ աղաչում եմ, որ պարեք ինձ համար: Տխուր եմ ես այս երեկո: Այո՛, ես շատ եմ տխուր այս երեկո: Երբ ես այստեղ եկա, արյան մեջ սայթաքեցի՝ դա վատ նշան է, և ես լսեցի, ես հավատացած եմ, որ լսեցի օդում ինչ—որ թևերի թափահարում, ինչ—որ հսկայական թևերի թափահարում: Զգիտեմ այդ ի՞նչ է նշանակում: Ես տխուր եմ այս երեկո: Ուրեմն, պարեցե՛ք ինձ համար, Սալոմե՛, աղաչում եմ ձեզ: Եթե դուք ինձ համար պարե՛ք, կարող եք պահանջել ինձնից ինչ և կամենաք, և ես կտամ ձեզ: Այո, պարեցե՛ք ինձ համար, Սալոմե՛, և ես կտամ ձեզ ինչ և պահանջեք, թեկուզ իմ թագավորության կեսը:

ՍԱԼՈՄԵ /վեր կենալով/. Դուք կտաք ինձ ամենը, տետրա՛րք, ինչ էլ որ պահանջե՛մ:

ՀԵՐՈՎԴԴԻԱԴԱ. Մի՛ պարեք, դուստր իմ:

ՀԵՐՈՎԴ. Ամեն ինչ, թեկուզ այդ իմ թագավորության կեսը լինի:

ՍԱԼՈՄԵ. Դուք երգվո՞ւմ եք, տետրա՛րք:

ՀԵՐՈՎԴ. Ես երգվում եմ, Սալոմե:

ՀԵՐՈՎԴԴԻԱԴԱ. Դուստր իմ, մի՛ պարեք:

ՍԱԼՈՄԵ. Ինչո՞վ եք երգվում դուք, տետրա՛րք:

ՀԵՐՈՎԴ. Իմ կյանքով, իմ թագով, իմ աստվածներով: Ինչ էլ որ կամենաք դուք՝ ես կտամ ձեզ, եթե պարեք ինձ համար, թեկուզ իմ թագավորության կեսը պահանջեք: Օ՛, Սալոմե՛, Սալոմե՛, պարեցե՛ք ինձ համար:

ՍԱԼՈՄԵ. Դուք երգվեցի՛ք, տետրարք:

ՀԵՐՈՎԴ. Ես երգվեցի, Սալոմե:

ՍԱԼՈՄԵ. Ինչ էլ որ պահանջեմ ձեզնից, թեկուզ ձեր թագավորության կե՞սը լինի դա:

ՀԵՐՈՎԴԴԻԱԴԱ. Մի՛ պարեք, դուստր իմ:

ՀԵՐՈՎԴ. Անգամ եթե իմ թագավորության կեսը լինի դա: Դու չքնադագեղ թագուհի կլինես, Սալոմե, եթե կամենաս պահանջել իմ թագավորության կեսը: Նա շատ չքնաղ թագուհի կլինի, այնպես չէ՞: Ա՛հ, ցուրտ է այստեղ: Այստեղ մի ցուրտ քամի է փչում, և ես լսում եմ... Ինչո՞ւ եմ լսում այդ թևերի թափահարումը: Օ՛հ, կարելի է կարծել, թե դա մի թռչուն է, մի ահագին սև թռչուն է, որ սավառնում է պատշգամբի վրա: Բայց ինչո՞ւ չեմ կարողանում տեսնել նրան: Եվ սարսափելի է նրա թևերի թափահարումը: Սարսափելի է նրա թևերի թափահարումից առաջացած քամին: Դա ցուրտ քամի է: Բայց ոչ, բոլորովին ցուրտ չէ: Ընդհակառակը, սաստիկ տաք է: Ես խեղդվում եմ: Զուր լցրեք իմ ձեռներին: Զյուն տվեք՝ ուտեմ: Բացե՛ք վերարկուհիս կոճակները: Ո՛չ: Թողե՛ք այդ: Այդ իմ պսակն

է, որ ցավ է պատճառուում ինձ: Իմ վարդյա պսակը: Կարծես կրակից են այդ ծաղիկները: Նրանք այրեցին իմ ճակատը: /Նա պոկում է գլխից ու սեղանի վրա է գցում իր պսակը/: Ա՛հ, վերջապես ես շնչում եմ: Որքան կարմիր են այս թերթերը: Կարծես արյան բծեր են սփռոցի վրա: Այդ ոչինչ: Ձի կարելի որևէ նշան որոնել ամեն մի տեսածդ բանում: Այդպիսով անհնար է դառնում կյանքը: Ավելի լավ է ասել, որ արյան բծերը նույնքան գեղեցիկ են, որքան և վարդի թերթերը: Ավելի լավ կլինեք այդպես ասել: Սակայն չխոսե՛ք այդ մասին: Այժմ ես երջանիկ եմ: Ես շատ եմ երջանիկ: Եվ ունեմ իրավունք երջանիկ լինելու, այնպես չէ՞: Ձեր դուստրը կպարե ինձ համար: Դուք պիտի պարեք ինձ համար, այնպես չէ՞, Սալոմե: Դուք խոստացաք պարել ինձ համար:

ՀԵՐՈՎԴԻԱԴԱ. Ես չեմ ուզում, որ նա պարե:

ՍԱԼՈՄԵ. Ես կպարեմ ձեզ համար, տետրա՛րք:

ՀԵՐՈՎԴ. Լսո՞ւմ եք, ինչ է խոսում ձեր դուստրը: Նա կպարե ինձ համար: Լավ է այդ, Սալոմե, որ պարելու եք դուք ինձ համար: Եվ երբ կվերջանա ձեր պարը, մի՛ մոռանաք պահանջելու ինձնից ինչ էլ որ կամենաք, թեկուզ դա իմ թագավորության կեսը լինի: Ես երդվել եմ, այնպես չէ՞:

ՍԱԼՈՄԵ. Դուք երդվել եք, տետրա՛րք:

ՀԵՐՈՎԴ. Եվ ես երբեք չեմ դրժի իմ խոսքը: Ես նրանցից չեմ, որ իրանց խոսքը դրժում են: Ես ստել չգիտեմ: Ես իմ խոսքի գերին եմ և իմ խոսքը թագավորի խոսք է: Կապառովիայի թագավորը միշտ ստում է, բայց չէ՞ որ նա իսկական թագավոր էլ չէ: Նա երկչուտի մեկն է: Բացի այդ, նա ինձ փող է պարտ և չի ուզում տալ: Նա մինչև իսկ վիրավորանք է հասցրել իմ դեսպաններին: Նա շատ վիրավորական բաներ է ասել: Սակայն, երբ Հոռոմ գնա, կեսարը նրան պիտի խաչ հանե: Ես հավատացած եմ, որ Կեսարը նրան կխաչե: Իսկ եթե ոչ, միևնույն է, նա որդերի կերակուր պիտի լինի, պիտի մեռնի: Այդպես գուշակեց մարգարեն: Դեհ, Սալոմե, ինչի՞ եք սպասում:

ՍԱԼՈՄԵ. Սպասում եմ, որ ստրկուհիներն ինձ համար անուշահոտ օծանելիքներ և յոթը ծածկույթ բերեն ու հանեն իմ սանդալները:

**Ստրկուհիները բերում են անուշահոտ օծանելիքներ, յոթը
ծածկույթ և հանում են Սալոմեի սանդալները**

ՀԵՐՈՎԴ. Ա՛հ, դուք մերկ ոտներով պիտի պարեք: Այդ լավ է, շատ լավ է այդ: Ձեր փոքրիկ ոտները նման կլինեն սպիտակ աղավնյակների: Նրանք նման են մանրիկ, սպիտակ ծաղիկների, որ պարում են ծառի վրա... Ա՛հ, ո՛չ: Նա արյան մեջ պիտի պարե: Գետնի վրա արյուն է: Ես չեմ ուզում, որ նա արյան մեջ պարե: Դա շատ վատ նշան կլինի:

ՀԵՐՈՎԴԻԱԴԱ. Ձեզ ի՞նչ, թե նա արյան մեջ կպարե: Ձէ՞ որ դուք

գնում էիք արյան միջով, դուք...

ՀԵՐՈՎԴ. Ինձ ի՞նչ: Ա՛հ, նայեցեք լուսնին: Նա կարմիր դարձավ: Նա դարձավ կարմիր՝ որպես արյուն: Այդ լավ գուլպակեց մարգարեն: Նա գուլպակեց, որ լուսինը կդառնա կարմիր՝ որպես արյուն: Այդպես ասաց նա, այնպես չէ՞: Դուք բոլորդ այդ լսեցիք: Լուսինը դարձավ կարմիր՝ որպես արյուն: Դուք այդ չե՞ք տեսնում:

ՀԵՐՈՎԴԴԻԱԴԱ. Ես այդ լավ եմ տեսնում: Եվ աստղերը ցած են թափվում, որպես թզենու կանաչ պտուղներ, այնպես չէ՞: Եվ արևը դառնում է սև, որպես ստեղծվեց, և երկրի թագավորները սոսկում են: Ահա այդ գուլպե և երևում է: Գոնե մի անգամ իր կյանքի ընթացքում մարգարեն իրավացի դուրս եկավ – երկրի թագավորները սոսկում են: Սակայն վերադառնա՛նք: Դուք տկար եք: Հոռոմում կկարծեն, թե դուք խելագարվել եք: Վերադառնա՛նք, ասում եմ ձեզ:

ՅՈՒՐԱՆԱՆԻ ԶԱՅՆԸ. Ո՞վ է նա, որ գալիս է էդոմից, որ գալիս է Բոսրայից իր ծիրանի հագուստով, որը շողշողում է իր հագուստի գեղեցկությունը և որ քայլում է ամենակարող զորությունով: Ինչո՞ւ նրա հագուստը բոսորաների է:

ՀԵՐՈՎԴԴԻԱԴԱ. Վերադառնա՛նք: Այդ մարդու ձայնը զայրույթով է լցնում իմ սիրտը: Ես չեմ ուզում, որ իմ դուստրը պարե, քանի որ այդ մարդն աղաղակում է այնտեղ: Ես չեմ ուզում, որ իմ դուստրը պարե, քանի որ դուք այդպե՛ս եք նայում նրան: Վերջապես ես չեմ ուզում, որ նա պարե:

ՀԵՐՈՎԴ. Վեր մի՛ ելնի, իմ կին, իմ թագուհի, անօգուտ է այդ: Մինչև որ նա չպարե, ես չեմ վերադառնա: Պարեցե՛ք, Սալոմե, պարեցե՛ք ինձ համար:

ՀԵՐՈՎԴԴԻԱԴԱ. Մի՛ պարեք. դուստր իմ:

ՍԱԼՈՄԵ. Ես պատրաստ եմ, տետրա՛րք:

Սալոմեն պարում է յոթը ծածկույթի պարը

ՀԵՐՈՎԴ. Ա՛հ, սքանչելի՛ է, սքանչելի՛ է այդ: Տեսնո՞ւմ եք, նա պարեց ինձ համար, ձեր դուստրը: Մոտեցե՛ք, Սալոմե, մոտեցե՛ք, որպեսզի ես կարողանամ վարձատրել ձեզ: Ա՛հ, պարուհիներին ես լավ եմ վարձատրում: Ես քեզ լավ պիտի վարձատրեմ: Ինչ էլ որ կամենաս՝ պիտի տամ քեզ: Ասա՛, ի՞նչ ես ուզում, Սալոմե՛:

ՍԱԼՈՄԵ (ծուռնկ չոքելով). Ես ուզում եմ, որ այժմ իսկ բերեն ինձ, արծաթյա ափսեի վրա...

ՀԵՐՈՎԴ (ծիծաղելով). Արծաթյա ափսեի վրա՞... Այո՛, իհարկե արծաթյա ափսեի վրա... Որքան նազելի՛ է սա, նայեցեք, այնպես չէ՞: Ի՞նչ եք ուզում, որ բերեն ձեզ համար արծաթյա ափսեի վրա, իմ սիրելի, իմ գեղանի Սալոմե, դուք, որ Հրեաստանի կույսերի մեջ ամենից չքնադեղն եք:

Ի՞նչ եք ուզում, որ բերեն ձեզ արծաթյա ափսեի վրա: Ասացեք ինձ: Ինչ էլ որ լինի պիտի տամ ձեզ: Իմ դանձերը ձե՛զ են պատկանում: Ուրեմն ի՞նչն է այդ, Սալոմե:

ՍԱԼՈՄԵ (վեր կենալով). Յոքանաանի գլուխը:

ՀԵՐՈՎՂԻԱԴԱ. Ահ, այդ լավ ասացիր, դուստր իմ:

ՀԵՐՈՎՂ. Ո՛չ, ո՛չ:

ՀԵՐՈՎՂԻԱԴԱ. Այդ լավ է ասված, դուստր իմ:

ՀԵՐՈՎՂ. Ո՛չ. ո՛չ: Սալոմե՛, դուք այդ չեք պահանջում ինձնից: Ձեր մորը մի՛ լսեք: Նա միշտ վատ խորհուրդներ է տալիս ձեզ: Նրան չպետք է լսել:

ՍԱԼՈՄԵ. Ես իմ մո՛րը չեմ լսում: Դա իմ սեփական հաճույքի համար է, որ պահանջում եմ ես Յոքանաանի գլուխը արծաթյա ափսեի վրա դրած: Դուք երդվել եք, Հերովղ: Մի՛ մոռանաք, որ դուք երդվել եք:

ՀԵՐՈՎՂ. Ես գիտեմ այդ: Ես երդվեցի իմ աստվածներով: Ես այդ լավ գիտեմ, սակայն աղաչում եմ ձեզ, Սալոմե՛, մի այլ բան պահանջեցեք ինձնից: Պահանջեցեք իմ թագավորության կեսը և ես կտամ ձեզ: Բայց մի պահանջեք այն, ինչ պահանջեցիք դուք:

ՍԱԼՈՄԵ. Ես ձեզնից Յոքանաանի գլուխն եմ պահանջում:

ՀԵՐՈՎՂ. Ո՛չ. ո՛չ, ես չեմ ուզում:

ՍԱԼՈՄԵ. Դուք երդվել եք, Հերովղ:

ՀԵՐՈՎՂԻԱԴԱ. Այո՛, դուք երդվել եք: Բոլորը լսեցին ձեզ: Դուք երդվեցիք բոլորի առաջ:

ՀԵՐՈՎՂ. Դուք լռեցե՛ք, ես ձեզ հետ չեմ խոսում:

ՀԵՐՈՎՂԻԱԴԱ. Իմ դուստր իրավացի է, երբ այդ մարդու գլուխն է պահանջում: Այդ մարդը լուտանք է թափում իմ վրա: Նա հրեշավոր բաներ է ասում իմ մասին: Երևում է, որ իմ դուստրը սիրում է իր մորը: Մի՛ զիջեք, դուստր իմ: Նա երդվել է, երդվել է նա:

ՀԵՐՈՎՂ. Լռեցե՛ք, հետո մի՛ խոսեք: Սալոմե՛, խոհեմ պետք է լինել, այնպես չէ՞: Այնպես չէ՞, պետք է լինել խոհեմ: Ես ձեր վերաբերմամբ երբեք խիստ չեմ եղել: Ես ձեզ միշտ սիրել եմ: Գուցե և չափից դուրս եմ սիրել ձեզ: Ուրեմն այդ մի պահանջեք: Սարսափելի է, զարհուրելի է ինձնից այդ պահանջել... Եվ իրոք, ես չեմ հավատում, որ դուք լուրջ եք պահանջում այդ: Գլխատված մարդու մի գլուխ – մի՞թե այլանդակ բան չէ՞ դա: Աղջիկն այդպիսի բանի չպիտի նայե: Եվ ի՞նչ հաճույք պիտի ստանաք դրանից: Ոչինչ: Ո՛չ, ո՛չ, դուք այդ չեք ուզում: Մի կանթարթ լսեցեք ինձ: Ես մի զմրուխտ ունեմ – մի մեծ ու կլոր զմրուխտ, որն ինձ կեսարի սիրելին է ուղարկել: Եթե դուք նայեք այդ զմրուխտին – կտեսնեք այն, ինչ կատարվում է անսահման տարածության վրա: Ինքը՛ կեսարը, երբ ցիրկ է գնում, հետը մի այդպիսի զմրուխտ վերցնում: Բայց իմն ավելի մեծ է: Աշխարհիս ամենախոշոր զմրուխտն է դա: Դուք այդ եք ուզում, այնպես

չէ՞: Պահանջեցեք, և ես կտամ ձեզ այն:

ՍԱԼՈՄԵ. Ես Յոքանասանի դուստրն եմ պահանջում:

ԼԵՐՈՎԴ. Դուք ինձ չեք լսում, դուք չեք լսում ինձ: Թույլ տվեք խոսեմ, Սալոմե՛:

ՍԱԼՈՄԵ. Յոքանասանի դուստր:

ԼԵՐՈՎԴ. Ո՛հ, դուք այդ չեք ուզում: Դուք այդ լսիչ ինձ տանջելու համար եք առում: Լոկ այն պատճառով, որ մի ամբողջ երեկո ձեզ էի նայում ես: Այո՛, այդպես է: Ես ամբողջ երեկո ձեզ էի նայում: Ձեր գեղեցկությունը շփոթեցրեց ինձ: Ձեր գեղեցկությունը սարսափելի կերպով շփոթեցրեց ինձ, և ես չափից դուրս շատ նայեցի ձեզ: Բայց ես այլևս այդպես չեմ անի: Չպետք է նայել ո՛չ առարկաներին, ո՛չ մարդկանց: Միայն հայելիներին պետք է նայել: Որովհետև հայելիները լսիչ դիմակներ են ցույց տալիս մեզ: Օ՛հ, օ՛, դիմի՛. ես ծարավ եմ: Սալոմե՛, Սալոմե՛, բարեկամ լինե՛ք: Վերջապես տեսե՛ք... Ի՞նչ էի ուզում ասել ես: Այն ի՞նչ էր: Ա՛հ, մտաբերեցի: Սալոմե՛, մոտ եկեք: Վախենամ ինձ չլսեք: Սալոմե՛, դուք գիտեք իմ սպիտակ սիրամարդներին, իմ սիրո՛ւն, սպիտակ սիրամարդներին, որ գրտնում են այգում մրտենիների և նոճիների մեջ: Նրանց կտուցները ոսկեգոծ են և այն հատիկները, որ նրանք են կացահազում — նույնպես ոսկեգոծ են: Եվ այդ սիրամարդների թուները ներկված են, ծիրանազա՛ւյն: Երբ նրանք կանչում են՝ անձրև է գալիս, իսկ երբ սկսում են պարել իրանց սիրամարդի պարը՝ երկնքում լուսնյակն է երևում: Նրանք զույգ—զույգ են ման գալիս նոճիների ու սև մրտենիների մեջ և նրանցից ամեն մեկին խնամում է մի առանձին ստրուկ: Երբեմն նրանք թռչում են ծառերի մեջ, երբեմն հանգաստանում մարդադետների վրա և լճակի շուրջը: Աշխարհիս երեսին դրանից սքանչելի թռչուն չկա... Աշխարհում չկա ոչ մի թագավոր, որ այդպիսի սքանչելի թռչուններ ունենա: Ես հավատացած եմ, որ կեսարն անգամ չունի այդպիսի գմայլելի թռչուններ: Եվ ես կտամ ձեզ հիսուն սիրամարդ: Նրանք ամենուրեք կողեկցեն ձեզ և նրանց միջև դուք մի ահագին, սպիտակ ամզով շրջապատված լուսնյակի կլիներ նման: Ես ձեզ կտամ բոլորը: Միայն հարյուր հատ ունեմ ես և աշխարհում չկա ոչ մի թագավոր, որն իմ սիրամարդների նման սիրամարդ ունենա, բայց ես ձեզ կնվիրեմ բոլորը: Միայն թե պետք է ազատեք ինձ իմ խոստումից և չպահանջեք այն, ինչ պահանջեցիք:

Նա գտառեցում է դիմու բռնակը

ՍԱԼՈՄԵ. Տղե՛ք ինձ Յոքանասանի դուստր:

ԼԵՐՈՎԴԻԱԴԱ. Այդ լավ է տալով, դուստր իմ: Դուք ծիծաղելի եք ձեր սիրամարդներով:

ԼԵՐՈՎԴ. Լռեցի՛ք: Դուք շարունակ աղաղակում եք: Դուք աղաղակում

չէ՞: Պահանջեցեք, և ես կտամ ձեզ այն:

ՍԱԼՈՄԵ. Ես Յոքանաանի գլուխն եմ պահանջում:

ԼԵՐՈՎԴ. Դուք ինձ չեք լսում, դուք չեք լսում ինձ: Թույլ տվեք խոսեմ, Սալոմե՛:

ՍԱԼՈՄԵ. Յոքանաանի գլուխը:

ԼԵՐՈՎԴ. Ո՛չ, դուք այդ չեք ուզում: Դուք այդ լոկ ինձ տանջելու համար եք ասում: Լոկ այն պատճառով, որ մի ամբողջ երեկո ձեզ էի նայում ես: Այո՛, այդպես է: Ես ամբողջ երեկո ձեզ էի նայում: Ձեր գեղեցկությունը շփոթեցրեց ինձ: Ձեր գեղեցկությունը սարսափելի կերպով շփոթեցրեց ինձ, և ես չափից դուրս շատ նայեցի ձեզ: Բայց ես այլևս այդպես չեմ անի: Չպետք է նայել ո՛չ առարկաներին, ո՛չ մարդկանց: Միայն հայելիներին պետք է նայել: Որովհետև հայելիները լոկ դիմակներ են ցույց տալիս մեզ: Օ՛հ, օ՛, գինի՛. ես ծարավ եմ: Սալոմե՛, Սալոմե՛, բարեկամ լինենք: Վերջապես տեսե՛ք... Ի՞նչ էի ուզում ասել ես: Այն ի՞նչ էր: Ա՛հ, մտաբերեցի: Սալոմե՛, մոտ եկեք: Վախենամ ինձ չլսեք: Սալոմե՛, դուք գիտեք իմ սպիտակ սիրամարգանքներին, իմ սիրո՛ւն, սպիտակ սիրամարգանքներին, որ զբոսնում են այգում մրտենիների և նոճիների մեջ: Նրանց կտուցները ոսկեգօծ են և այն հատիկները, որ նրանք են կտցահարում – նույնպես ոսկեգօծ են: Եվ այդ սիրամարգանքի ոտները ներկված են, ծիրանագո՛ւյն: Երբ նրանք կանչում են՝ անձրև է գալիս, իսկ երբ սկսում են պարել իրանց սիրամարգի պարը՝ երկնքում լուսնյակն է երևում: Նրանք զուլգ–զուլգ են ման գալիս նոճիների ու սև մրտենիների մեջ և նրանցից ամեն մեկին խնամում է մի առանձին ստրուկ: Երբեմն նրանք թռչում են ծառերի մեջ, երբեմն հանգաստանում մարգագետնի վրա և լճակի շուրջը: Աշխարհիս երեսին դրանից սքանչելի թռչուն չկա... Աշխարհում չկա ոչ մի թագավոր, որ այդպիսի սքանչելի թռչուններ ունենա: Ես հավատացած եմ, որ կեսարն անգամ չունի այդպիսի զմայելի թռչուններ: Եվ ես կտամ ձեզ հիսուն սիրամարգ: Նրանք ամենուրեք կողեցնեն ձեզ և նրանց միջև դուք մի ահագին, սպիտակ ամպով շրջապատված լուսնյակի կլիխեք նման: Ես ձեզ կտամ բոլորը: Միայն հարյուր հատ ունեմ ես և աշխարհում չկա ոչ մի թագավոր, որն իմ սիրամարգանքի նման սիրամարգ ունենա, բայց ես ձեզ կնվիրեմ բոլորը: Միայն թե պետք է ազատեք ինձ իմ խոստումից և չպահանջեք այն, ինչ պահանջեցիք:

Նա դատարկում է դինու բաժակը

ՍԱԼՈՄԵ. Տվե՛ք ինձ Յոքանաանի գլուխը:

ԼԵՐՈՎԴԻԱԴԱ. Այդ լավ է ասված, դուևս որ իմ: Դուք ծիծաղելի եք ձեր սիրամարգանքով:

ԼԵՐՈՎԴ. Լռեցե՛ք: Դուք շարունակ աղաղակում եք: Դուք աղաղակում

եք, որպես արյունարու մի գազան: Չպետք է այդպես աղաղակել: Ձեր ձայնը զրդուում է ինձ: Լսեցե՛ք, ասում եմ ձեզ: Սալոմե՛, մտածեցեք, թե ինչ եք անում: Գուցե Աստուծոց է ուղարկված այդ մարդը: Ես հավատացած եմ, որ նա Աստուծոց է ուղարկված: Նա սուրբ մարդ է: Աստծո աջն է դիպել նրան: Այդ խոսքերն Աստված է գրել նա բերանը: Պալատում, ինչպես և անապատում, Աստված միշտ նրա հետ է: Համենայն դեպս դա հնարավոր է: Ոչ ոք չգիտե, բայց գուցե Աստված նրա կողմն է և նրա հետ: Եվ եթե նա մեռնի, գուցե դժբախտությունն պատահի: Վերջապես նա ասաց, որ այն օրը, երբ նա մեռնի, մեկին դժբախտությունն պիտի պատահի: Այդ միայն ինձ կարող է պատահել: Հիշո՛ւմ եք, երբ ես այստեղ եկա՝ սայթաքեցի արյան մեջ: Բացի դրանից, ես լսեցի թևերի թափահարում: Դրանք շատ վատ նշաններ են: Ուրիշ նշաններ էլ կային: Ես հավատացած եմ, որ կային և այլ նշաններ, թեև ես չնկատեցի նրանց: Ուրեմն, Սալոմե՛, չէ՞ որ դուք չեք կամենում, որ ինձ դժբախտությունն պատահի: Դուք այդ չեք կամենում: Վերջապես լսեցե՛ք ինձ:

ՍԱԼՈՄԵ. Տվե՛ք ինձ Յոզանանի դուռը:

ՀԵՐՈՎԴ. Տեսնո՞ւմ եք, դուք ինձ չեք լսում: Բայց հանգիստ եղեք: Ես բոլորովին հանգիստ եմ: Ես շատ հանգիստ եմ: Լսեցե՛ք, ես թաքուն պահած զարդեր ունեմ, որ ձեք մայրն իսկ չի տեսել, բոլորովին արտասովոր զարդարանքներ: Ես ունեմ մարդարտյա մի մանյակ, որ չորս շաբթ մարդարտից է Հյուսված: Կարծես լուսնյակներ լինեն արծաթյա ճառագայթների վրա շարված: Կարծես ոսկեղեն մի ցանցով բռնված հիսուն լուսնյակ լինի: Մի թագուհի կրել է այդ իր փղոսկրյա լանջին: Դու էլ թագուհու նման գեղանի կլինես, եթե կրես այն: Ես ունեմ երկու տեսակ մեղեդիներ: Մեկը սև է, որպես գինի, մյուսը կարմիր, որպես ջրախառն գինի: Ես տոպազներ ունեմ, որ դեղին են, որպես վազրի աչքերը և տոպազներ, որ վաթղազույն են, որպես աղամբինների աչքերը և տոպազներ, որ կանաչ են, որպես կատունների աչքերը: Ես ոպալներ ունեմ, որոնք միշտ փայլում են բոցով և ոպալներ, որոնք սիրտ են տիրեցնում և վախենում են մութից: Ես ունեմ եղնզնաքարեր, որ մեռած կնոջ ըրբերի են նման, ես ունեմ լուսնաքարեր, որոնք փոխվում են, երբ լուսնյակն է փոխվում և գունատվում են, երբ արև են տեսնում: Ես ունեմ շափյուղներ, որ ձվի չափ խոշոր են և կապույտ են որպես կապույտ ծաղիկները: Նրանց մեջ ծովն է տատանվում և լուսինը բնավ չի պղտորում նրա ալիքների կապույտը: Ես ունեմ ոսկեքարեր և և կապույտ զմրուխտներ, ես ունեմ ոսկեպրասներ ու սուտակներ, ես ունեմ սարդիոններ և հակինթներ և քաղքեղոնի քարեր և ես ձեզ կտամ այդ բոլորը, այո՛, բոլորը և կավելացնեմ դրան այլ բաներ ևս: Հեղկաստանի թագավորը նորերս թուրքերի փեսուրներից Հյուսված մի հովհար է ուղարկել ինձ: Նուժիդիայի թագավորը՝ մի զգեստ, որ ջայլամների փեսուրներից է Հյուսված: Ես ունեմ մի բյուրեղ, որին նայելը

կանանց արգելված է, նույնիսկ պատանիները չեն կարող նայել առանց նախորդ դանաՀարուժյան ենթարկվելու: Մի սադափյա արկղում ես ունեմ երեք սքանչելի փերուզ: Եթե այդ փերուզները ճակատիդ կրես՝ կարող ես երևակայել այնպիսի բաներ, որոնք գոյություն չունեն, իսկ եթե ձեռքիդ վրա կրես, կարելի է կանանց անպտուղ դարձնել: Դրանք մեծարժեք գանձեր են: Անգին գանձեր են դրանք: Եվ այդ բոլորը չէ: Երեսյա մի արկղիկում ես ունեմ սաթի գավաթներ, որ ոսկեղեն խնձորների են նման: Եթե այդ գավաթների մեջ մի թշնամի թույն ածե՛ նրանք արծաթյա խնձորների նման են դառնում: Մի սաթագարդ արկղում ես ունեմ երկու սանդալ, որ ապակիով են պատած: Ես ունեմ վերնագզեստներ Սեռացոց երկրներից և ապարանջաններ կարմիր Հակինթներով զարդարված և Հասմկաքարերով, որ Եփրատ քաղաքից են բերում... վերջապես ի՞նչ ես ուզում, Սալոմե՛: Ասա՛ ինձ, ի՞նչ ես ցանկանում և ես կտամ քեզ: Ես քեզ կտամ բոլորը, ինչ և կամենաս, բացի միայն մի բանից: Ես քեզ կտամ ամեն ինչ, որ կարող եմ, բացի մի կյանքից: Ես քեզ կտամ քահանայապետի վերարկուն: Ես քեզ սրբարանի վարագույլը կտամ:

ՀՆԵԱՆԵՐ. Օ՛հ, օ՛հ...

ՍԱԼՈՄԵ. Տուր ինձ Յոքանասանի գլուխը:

ՀԵՐՈՎԴ (իր աթոռի մեջ ընկզմվելով). Տվեք սրան, ինչ որ պահանջվում է: Իրավ որ իր մոր դուստրն է սա: (Առաջին գինովորը մոտենում է: Հերովդիազան Հանում է տետրաքի մատից մահվան մատանին և տալիս է գինովորին, որն անմիջապես տանում է այն դահճին: Դահճը զարհուրած մարդու կերպարանք ունի): Ո՛վ վերցրեց իմ մատանին: Իմ աջ ձեռքին մի մատանի կար: Ո՛վ խմեց իմ գինին: Իմ գավաթում գինի կար, գինով լիքն էր իմ գավաթը: Մեկը խմեց այն: Օ՛, ես Հավատացած եմ, որ մեկին դժբախտություն պիտի պատահի: (Դահճը ջրհորն է իջնում): Ա՛հ, ինչո՞ւ ես խոսք տվի: Թագավորները երբեք խոսք չպիտի տան: Եթե նրանք իրանց խոսքը չեն պահում՝ սարսափելի է, եթե պահում են՝ նույնպես սարսափելի է:

ՀԵՐՈՎԴԴԻԱԴԱ. Իմ կարծիքով դուստրս լավ վարվեց:

ՀԵՐՈՎԴ. Ես Համոզված եմ, որ մի դժբախտություն պիտի գա:

ՍԱԼՈՄԵ. (Թեքվում է դեպի ջրհորն ու ականջ է դնում). Ոչ մի ձայն չկա: Ես ոչինչ չեմ լսում: Ինչպես է, որ չի ճշում նա, այդ մարդը: Ա՛հ, եթե մեկն ուզենար ինձ սպանել՝ ես կճչայի, կմաքառեի, չէի ուզենա տանջվել: Ձա՛րկ, զա՛րկ, Նասաման: Ձա՛րկ, ասում եմ քեզ... Ո՛չ, ես ոչինչ չեմ լսում: Մի դժնի լուռթյուն է տիրում այնտեղ: Ա՛հ, մի բան գետին ընկավ: Ես լսեցի, մի բան ընկավ: Դահճի սուրն էր այդ: Նա վախենում է, այդ ստրուկը: Թույլ տվեց, որ սուրը ցած ընկնի: Դահճը չի Համարձակվում սպանել նրան: Թուլամորթ է այդ ստրուկը: Ձինվորներ պետք է ուղարկել: (Նկատելով Հերովդիազայի մանկավիճիկին՝ դիմում է նրան): Եկ այստե՛ղ: Դու նրա՛ ընկերն ես, որ մեռավ, այնպես չէ՞: Դեռ բավական չեն մեռելները:

Ասացեք զինվորներին, որ ցած իջնեն ու բերեն այն, ինչ ես պահանջում եմ, ա՛յն, ինչ տետրարքը խոստացել է ինձ, ա՛յն, ինչ ինձ է պատկանում: (Մանկավիճիկը ետ է քաշվում, Սալոմեն զինվորներին է դիմում): Զինվորնե՛ր, այստեղ եկեք: Իջե՛ք ջրհորն ու բերե՛ք ինձ այն մարդու գլուխը: (Զինվորները ետ են քաշվում): Տետրա՛րք, տետրա՛րք, հրամայեցեք ձեր զինվորներին, որ բերեն Յոքանասանի գլուխը: (Մի մեծ, սև ձեռք՝ դահճի ձեռքը, երևում է ջրհորից Յոքանասանի գլուխն արծաթյա վահանի վրա պահած: Սալոմեն խլում է այն: Հերովդը վերնազգեստով ծածկում է իր երեսը: Հերովդիադան ծիծաղում է և հովհարով ինքն իրան հովհարում: Նազովրեցիք ծունկ են չոքում և սկսում են աղոթել): Ա՛հ, դու չուզեցիր թույլ տալ, որ ես համբուրեմ քո բերանը, Յոքանասան: Ահա, կհամբուրեմ ես ա՛յժմ: Կկծեմ իմ ատամներով, ինչպես հասած պտուղն են կծում: Ա՛յո, ես կհամբուրեմ քո բերանը, Յոքանասան: Ես ասացի այդ, այնպես չէ՞, ես քեզ ասացի այդ: Ահա ես կհամբուրեմ այժմ... Բայց ինչո՞ւ դու ինձ չես նայում, Յոքանասան: Քո աչքերը, որ այնպես սարսափելի էին, որ այնպես լի էին գայլույթով ու արհամարհանքով, ահա փակված են: Բա՛ց քո աչքերը: Բարձրացրո՛ւ քո թերթիչները, Յոքանասան: Ինչո՞ւ չես նայում: Մի՛թե դու վախենում ես ինձնից, Յոքանասա՛ն, որ չես ուզում նայել ինձ: Եվ քո լեզուն, որ կարմիր օձի նման է, թույն թափող մի օձի, այլևս չի շարժվում, այլևս ոչինչ չի ասում, Յոքանասա՛ն, այն կարմիր իժը, որ իմ վրա էր թափում իր թույնը: Տարօրինակ է դա, այնպես չէ՞: Ինչպե՞ս եղավ, որ կարմիր իժն այլևս չի շարժվում: Դու ինձ չուզեցիր, Յոքանասան: Դու ինձ մերժեցիր: Դու անարգ խոսքեր ասացիր ինձ: Դու ինձ հետ վարվեցիր որպես մի ստրկուհու, որպես մի պոռնիկ կնոջ հետ, ի՛նձ, Սալոմեսիս, Հերովդիադայի դստեր, Հրեաստանի արքայադստեր հետ: Եվ ահա՛, Յոքանասան, ես դեռ ապրում եմ, իսկ դու մեռած ես, և քո գլուխն ինձ է պատկանում: Եվ ինչ կամենամ կարող եմ անել: Ես կարող եմ քո գլուխը շներին նետել, նետել օդի թռչուններին: Ա՛յն, ինչ կթողնեն շները, կուտեն օդի թռչունները: Ա՛հ, Յոքանասան, Յոքանասան, դու միակ մարդն էիր, որին ես սիրում էի: Մնացած բոլոր մարդիկ զզվանք են ներշնչում ինձ: Բայց դու, դու զեղեցիկ էիր: Քո մարմինը փղոսկրյա մի սյուն էր արծաթյա պատվանդանի վրա: Նա մի այգի էր լի աղափններով և արծաթյա շուշաններով: Նա արծաթյա աշտարակ էր փղոսկրյա վահաններով զարդարված: Աշխարհում չկար ոչինչ, որ ավելի սպիտակ լիներ, քան քո մարմինը: Աշխարհում չկար ոչինչ, որ այնպես սև լիներ, որպես քո մազերը: Աշխարհում չկար ոչինչ, որ այնպես կարմիր լիներ, ինչպես քո բերանը: Քո ձայնը մի բուրվառ էր, որ արտասովոր բուրմունք էր սփռում և երբ ես լսում էի քեզ, մի արտասովոր երաժշտություն էի լսում: Ա՛հ, ինչո՞ւ դու ինձ չնայեցիր, Յոքանասան: Քո ձևների և հայհոյանքների եսևը պահեցիր քո դեմքը: Դու քո աչքերը կապեցիր այն մարդու կապով, որն ուզում է իր Աստծուն տեսնել: Եվ ահա դու տեսար նրան, քո Աստծուն,

Յոքանաան, բայց ի՛նձ, ինձ դու երբեք չտեսար: Եթե տեսնեիր ինձ – կսիրեիր դու: Ես, ես, քեզ տեսա, Յոքանաան, և սիրեցի քեզ: Օ՛հ, ինչպես սիրեցի ես քեզ: Ես դարձյալ դեռ սիրում եմ քեզ, Յոքանաան: Ես ոչ ոքի չեմ սիրում, բացի քեզնից... Ես ծարավ եմ քո գեղեցկության: Ես քաղցած եմ քո մարմնին: Եվ ոչ գինին, ոչ պտուղները չեն կարող հագեցնել իմ ցանկությունը: Ի՞նչ անեմ Հիմա, Յոքանաան: Ոչ գետերը, ոչ մեծագույն ջրերը չեն կարող հագեցնել իմ ցանկությունը: Ես մի արքայադուստր էի, և դու ինձ մերժեցիր: Ես մի կույս էի, և դու զրկեցիր ինձ կույսությունիցս: Ես ողջախոս էի, և դու հուր լցրիր իմ երակների մեջ: Ա՛հ, ա՛հ, ինչո՞ւ դու չտեսար ինձ, Յոքանաան: Եթե դու տեսնեիր ինձ՝ կսիրեիր: Ես լավ գիտեմ, որ կսիրեիր ինձ և սիրո խորհուրդն ավելի մեծ է, քան մահվան խորհուրդը: Միայն սիրո վրա պետք է նայել:

ՀԵՐՈՎԴ. Նա հրեշավոր է, քո դուստրը, նա բոլորովին հրեշ է: Նրա արածը մեծ մեղք է: Ես համոզված եմ, որ դա մեծ մեղք է անհայտ Աստծո դեմ:

ՀԵՐՈՎԴԻԱԴԱ. Ինձ դուր է գալիս իմ դստեր արածը և այժմ ես ուզում եմ այստեղ մնալ:

ՀԵՐՈՎԴ. Ա՛հ, ազգապիղծ կինն է խոսում: Գնա՛նք: Ես այլևս այստեղ մնալ չեմ ուզում: Գնա՛նք, ասում եմ ես քեզ: Ես համոզված եմ, որ դժբախտություն պիտի պատահի: Մանաս՛, Իսախա՛ր, Օզիյա՛, Չահերը հանգցրե՛ք: Ես չեմ ուզում նայել առարկաներին: Ես չեմ ուզում, որ առարկաները ինձ նայեն: Հանգցրե՛ք Չահերը: Թաքցրե՛ք լուսնյակը: Թաքցրե՛ք աստղերը: Թաքնվե՛նք մեր պալատում, Հերովդիադա: Ես սկսում եմ վախենալ:

Սաղմուկները Հանգցնում են Չահերը: Աստղերը չքանում են: Մի մեծ, սև ամպ է անցնում լուսնի վրայով և բարձրվին ծածկում է նրան: Բեմի վրա անթափանց խավար է իջնում: Տնորարքն սկսում է սանզուղքով վեր բարձրանալ

ՍԱԼՈՄԵԻ ԶԱԹՆԸ. Ա՛հ, ես համբուրեցի քո բերանը, Յոքանաան, ես համբուրեցի քո բերանը: Դառնահամ եմ քո շրթունքները: Մի՞թե արյան համն է այդ: Գուցե սիրո՞ համն է: Ասում եմ, որ սերը դառնահամ է: Բայց ի՞նչ փուլթ... ի՞նչ փուլթ... ես համբուրեցի քո բերանը, Յոքանաան: Ես համբուրեցի քո բերանը:

Լուսնի մի շող ընկնում է Սալոմեի վրա և լուսավորում նրան

ՀԵՐՈՎԴ (եռ է նայում և տեսնում է Սալոմեին). Սպանեցե՛ք այդ կնոջը:

Զինվորները Հարձակվում են և իրանց վահաններով ջախջախում են Սալոմեին, դստերը Հերովդիադայի, արքայադստերը Հրեատանի: